ANUL II Nr. 335 10 PAGINI 5 LEI Luni 10 August 1942

Basarabia

Ziarul nouei vieţi româneşti

Redacţia şi Administraţia centrală şi tipografia: Palatul Soc. Naţionale de Editură şi Arte Grafice „Dacia Traiană" Bucureşti I, str. Sărindar, 5-7-9
TELEFOANE:
Secretariatul de Redacţie: 3.52,91; Tipografia: 5.81,35

Abonamente: Un an 750 lei; 6 luni 400 lei; Pentru instituţii 2000 lei

REDACŢIA DIN CHIŞINĂU
STRADA MIHAIL EMINESCU No. 19
TELEFON 302
Taxa poştală plătită în numerar, conform aprobării Direcţiunii Generale P. T. T. No. 114.236/1942.

MUNCITORII ŞI FUNCŢIONARII

Una din preocupările constante ale guvernului Mareşalului Antonescu este şi aceia, — ţinând seama de inerentele greutăţi economice determinate de starea de război, de a înlesni cât mai mult posibil situaţia muncitorilor, prin menţinerea preţurilor la unele articole de prima necesitate, şi a funcţionarilor prin sporirea salariilor. Aceste două categorii sociale atât de importante pentru producţia şi aparatura statului au fost totdeauna într'o situaţie materială grea din pricina lipsei unei politici economice care să le privească, venindu-le în ajutor aşa cum ar trebui, potrivit greutăţilor şi importanţei lor. Iată însă că guvernul Mareşalului Antonescu, abandonând şi în această privinţă vechile noastre metehne politicianiste, a manifestat în toate ocaziile o grijă deosebită pentru muncitorii şi funcţionarii noştri care prin munca lor asigură nu numai producţia dar şi normala funcţionare a statului. Iar prima problemă care priveşte pe muncitori şi pe funcţionari este desigur aceia a salariilor şi a greutăţilor lor de a se aproviziona. Intreprinzând o vastă acţiune de uşurare a situaţiei materiale şi alimentare a muncitorilor şi funcţionarilor, guvernul Mareşalului Antonescu nu numai că face un act de dreptate socială, nu numai că se dovedeşte realist dar, în acelaş timp, ceiace este foarte important, contribue la menţinerea ordinei şi cinstei întrucât, având asigurat traiul, nici muncitorul nu se va mai agita în van şi nici funcţionarul nu se va mai preta la atitudini incompatibile cu situaţia lui. Altfel zis, pentruca lumea muncitorească să poată fi în mod sincer şi complet integrată în viaţa statului trebue să i se asigure condiţii de viaţă omeneşti căci numai astfel munca ei va fi depusă cu tragere de inimă şi cu spor pentru economia şi producţia ţării. Şi la fel, aceiaşi este problema în ceiace priveşte pe funcţionari care trebue să fie feriţi dela acţiuni potrivnice spiritului de moralitate şi de integrală cinste care trebue să existe în toate instituţiile de stat. Dar pentru aceasta este nevoe ca salariile să fie în aşa fel majorate pentruca ele să poată asigura o viaţă onestă pentru fiecare în parte. Să nu uităm că fiecare funcţionar reprezintă o moleculă a statului. El este reprezentantul puterii statului şi de vrednicia, priceperea şi cinstea lui depind chiar forţa şi autoritatea statului. Iar în această privinţă am putea lua exemplul Chinei imperiale unde existau şcoli speciale pentru a se crea cadrele funcţionăreşti. Nimeni nu putea fi numit funcţionar al imperiului dacă nu corespundea situaţiei şi dacă nu avea pregătirea necesară. La fel, în ceiace priveşte muncitorimea noastră, acum când ea este conştientă de gigantica şarlatanie a statului proletar, de odioasa crimă împotriva lumii muncitoare a bolşevismului, — şi când deci îşi dă seama că numai încadrându-se în mod disciplinat în viaţa statului, care este expresia neamului din care şi ei, muncitorii, fac parte, va putea folosi şi ei şi lui, — este imperativ să venim în ajutorul ei cât mai mult posibil.

Dar în această privinţă comentariile noastre ar fi inutile pentru simplul motiv că în ultimul consiliu de miniştri s'a decis menţinerea preţului pâinei la cel existent şi au fost aprobate majorările de salarii. Iată dar că pentru uşurarea vieţii muncitorilor şi funcţionarilor nu este nevoe de... revoluţie ci numai de înţelegere şi de realism. Adică tocmai de ceiace guvernul Mareşalului nostru dă dovadă.

***Sângele uman se poate conserva şi trimite pe front, pentru a salva soldaţii răniţi grav.* Daţi o mică parte din sângele vostru pentru salvarea celor ce luptă pentru noi.**

M. S. Regele Mihai I, însoţit de d. prim-ministru Mihai A. Antonescu, pe câmpurile de luptă din Răsărit
Suveranul întreţinându-se cu vitejii Săi ostaşi

DOUĂ IMPORTANTE CERINŢE BASARABENE AU FOST REZOLVATE

de D. I. CUCU

Ne-am ocupat în acest ziar de două importante cerinţe basarabene, semnalând importanţa lor, şi avem astăzi satisfacţia de a constata, că chestiunile ridicate de noi au găsit ecou şi înţelegere. In adevăr, consiliul de miniştri ţinut zilele trecute sub preşidenţia d-lui prof. Mihai Antonescu, a hotărât înfiinţarea unei filiale a Institutului de Credit Românesc şi a ascultat expunerea făcută de d. general Voiculescu, guvernatorul Basarabiei, asupra planului ce s'a întocmit pentru împădurirea provinciei. De amândouă aceste chestiuni ne-am ocupat în spiritul în care ele îşi află acum o deplină soluţionare.

Chestiunea unei mai juste şi mai active acţiuni de credit în Basarabia se naşte din însăşi situaţia creată în urma curăţirii provinciei de elementele iudaice parazitare. Am arătat că jidanii ocupau în comerţ şi în industrie aproape 200.000 de posturi, fie ca patroni, fie în situaţii conducătoare, cele mai multe dintre ele, iar aceste posturi răspundeau unor necesităţi economice reale, pe care elementul românesc nu le-a putut împlini încă. Institutul de Credit Românesc primise aproximativ tot atâtea cereri de credit din Basarabia, dar lucrând de la centru, din Bucureşti, Institutul n'a putut să aprecieze sensul lor real şi a aplicat severe criterii de garanţie, ceeace a dus inevitabil în respingerea aproape a unanimităţii lor. E drept că subsecretariatul de Stat al Românizării dându-şi seama de situaţia specială a Basarabiei, a reexaminat problema şi a întrevăzut o cercetare la faţa locului a necesităţilor românizării comerciale şi industriale dintre Prut şi Nistru. Infiinţarea filialei de la Chişinău a Institutului de Credit Românesc înseamnă primul pas, şi cel mai important, pentru dinamizarea acestui proces întârziat şi suntem siguri, că cererile de credit în acest scop vor fi apreciate pe viitor cu o optică mai justă şi într'un spirit mai larg, fiindcă opera ce trebuia să se înfăptuiască în Basarabia iese din cadrele obişnuite ale rutinei bancare şi se situiază pe plan naţional în loc de frunte.

Dacă se apreciază numai faptul că jidanii au isbutit să acapareze toate resorturile economice ale provinciei şi să se înmulţească de la 6000 de inşi în 1820 la aproape o jumătate de milion în 1940, datorită imenselor credite pe care le-au avut de la finanţa iudaică internaţională, e destul să înţelegem spiritul în care trebuie să lucrăm noi astăzi, ca să asigurăm o desvoltare cel puţin egală.

In ceea ce priveşte problema reîmpăduririlor în Basarabia, care este esenţială pentru stabilizarea condiţiunilor fizice ale agriculturii în toată această mănoasă regiune românească, se pare că guvernul are cele mai largi vederi şi că realizările vor fi, mai presus de aşteptări. Faptul că la planul întocmit de guvernământ s'a recomandat să se consulte ministerul agriculturii şi Statul Major spre a se spori în mod larg spaţiile ce urmează a fi replantate, indică o mare înţelegere a problemei din partea d-lui prim ministru, prof. Mihai Antonescu. Astfel întregită, opera de reconstrucţie românească ce se înfăptuieşte astăzi în Basarabia, potrivit dorinţei Mareşalului Ion Antonescu de a se crea aici provincia model pentru recomandaţia României noui, va fi în adevăr grandioasă.

FLORI ŞI RUINE

D. Al. Lascarov-Moldovanu publică într'un mare ziar de Capitală aceste impresii despre Chişinău:

„Privesc — şi nu-mi vine să cred. Mi se pare ciudat cum trec oamenii pe lângă ruine şi nu le mai văd. Năruire peste tot... Ziduri rămase goale şi afumate scheletic, — grinzi de fier prăbuşite şi atârnând ca într'o falză — pietrărie împrăştiată peste tot, — case fără tavane, fără uşi, fără ferestre, faţade de clădiri mari, stând stinghere şi neavând nimic în spate, ca într'un decor de teatru, reprezentând ruine falnice — şi o înfăţişare de dezastru legendar...

Am găsit mai peste tot flori. Ruine şi flori, — flori şi ruine. Fantomatice ruine — şi flori frumoase — aceasta ar putea fi o formulă de definire a Chişinăului de acum. Cred: a fost o muncă istovitoare pentru a reîncepe aici, viaţa întreruptă atât de brutal de barbari. Poate mai greu decât ar fi trebuit fondat oraşul dela început.

Şi mărturisesc că chiar din cele dintâi ceasuri ale petrecerii mele în Chişinăul ruinat, am simţit că aici s'a desfăşurat vreme de un an o muncă herculiană pentru a putea reîncepe normal viaţa. Au lucrat şi aici, aceiaşi pionieri modeşti şi adeseori necunoscuţi care, trecând peste trudele grele, s'au aşezat pe lucru şi nu s'au dat biruiţi".

Intr'adevăr, fiecare vizitator al oraşului nostru, fost al doilea din ţară ca întindere şi populaţie, este izbit de prima dată de somptuozitatea ruinelor lui. Pe străzile lui, cu asfaltul jupuit de flăcările trecutelor incendii, îşi poate manifesta oricine revolta sufletului în faţa netrebniciei comuniste. Exclamaţii ca acestea: „Vai, ce-a rămas din sala Eparhială, blestemaţii!", „Săraca zidărie, nici urma nu i se mai vede, barbarii!", „Uite la Mitropolie, e făcută praf, nelegiuiţii!" şi altele mai tari şi mai pline de revoltă le poţi auzi din gura fiecărui vizitator străin, în trecere prin capitala durerilor basarabene.

„Mi se pare ciudat cum trec oamenii pe lângă ruine şi nu le mai văd" — scrie d. Al. Lascarov-Moldovanu pe bună dreptate în aparenţă. Dar aceste ruine vizibile, apar şi mai mari în ochii băştinaşilor, poate aşa de mari că nu mai sunt în stare să le cuprindă cu ochii, când ne gândim, că aproape fiecare trecător băştinaş poartă în cutele cele dinăuntru câte o rană sau o ruină sufletească de zeci de ori mai adâncă şi mai dureroasă.

Să nu uităm că bolşevicii numai în ultima instanţă au recurs la aruncarea în aer a frumoaselor clădiri din Chişinău şi că până atunci au căutat să distrugă familiile, să întemniţeze orice scânteiere de libertate, să înfometeze mulţimile, să deporteze pe cei mai buni fii ai neamului din această provincie şi să ameninţe cu moartea orice cuvânt drept rostit din adâncul sufletului. In asemenea atmosferă e natural să vedem trecând pe lângă aceste măreţe ruine oameni înălbiţi înainte de vreme, mame cu copiii împrăştiaţi în toate cele patru puncte ale lumii şi o tinereţe „orfană cu părinţi", care încă mai aşteaptă reîntoarcerea celor dragi din ghiarele pierzaniei siberiene. Mărturia durerilor pentru această lume nu se mai află în zidurile prăbuşite de urgia celor ce ne-au cutropit, ci chiar în adâncul inimii ei readusă la viaţă.

Astfel, că involuntar ochii tuturora se coboară de pe înălţimile frontoanelor strivite pe culorile mângâietoare ale nenumăratelor straturi cu flori, — atât de just observate de d. Al. Lascarov-Moldovanu. Din atmosfera murdară şi apăsătoare în care au trăit în anul ocupaţiei bolşevice, din falsitatea aceia tiranică şi înspăimântătoare în care au fost forţaţi să-şi petreacă zilele, inimile basarabene se rup astăzi din acest trecut, se smulg din amintirea lui, şi-şi pleacă nădejdiile şi surâsurile pe petalele răcoroase şi pure ale florilor ce reprezintă viaţa nouă. După ce au purtat coroana de spini a împilării bolşevice, moldovenii vor astăzi să mângâie cu privirea şi cu degetele florile recunoştinţei şi dragostei frăţeşti, de care au fost lipsiţi şi pentru care au suferit.

In apropierea trandafirilor şi garoafelor specifice, lângă galbenul reconfortant al petuniilor şi cu parfumul „rebundenţă de flori impresionantă, suflebundenţă de flori impresionată, sufletul scăpat din urgie vrea să arate că a rămas tot aşa de curat, ca şi florile.

In drumul pe care-l parcurge gândul la înşeilarea zilelor viitoare, ruinile rămân în urmă. Nu ruinele vor indica satisfacţiile psihologice şi naţionale de mâine, ci florile acestea răsărite odată cu primăvara neamului întreg şi mărturisitoare a avântului, a cumințeniei şi a muncii ce vor fi depuse în slujba acestui viitor.

La noi sunt ruine multe şi foarte multe flori, dar tot la noi sunt multe răni lăsate de hoardele răsăritului şi foarte multe zâmbete de bucurie, de credinţă, de frăţească ataşare şi de sfărmare a graniţelor vechi.

Sergiu Matei Nica

Chipuri din Basarabia

Anglia nu mai face parte din Europa

Sir Stafford Cripps a făcut publicaţiei „World Review" o serie de declaraţii care vin să confirme ceea ce era cunoscut asupra clauzelor secrete anexate pactului de alianţă dintre Rusia şi Anglia. El a spus că, la sfârşitul războiului, Rusia trebue să-şi anexeze Estonia, Letonia şi Lituania. Finlanda şi BASARABIA vor deveni baze militare ale Uniunii Sovietice. Germania va fi împărţită în mai multe state mici. Naţiile europene vor fi grupate în mai multe Federaţii. Toată Europa — astfel orânduită — va trece sub stăpânirea politică a bolşevicilor, care o vor exploata cu concursul economic şi financiar al Angliei şi al Statelor Unite. Mai mult, Rusia va primi şi nenumărate colonii.

Visul de dominaţie al lui Stalin întrece, deci, prin vastitatea lui, chiar şi pe cele ale Ţarului, iar Anglia l-a subscris şi garantat prin semnătura ei. El constitue justificarea istorică a războiului pe care un bloc de popoare europene — Germania, Italia, Finlanda, Spania, România şi Slovacia — îl duc pentru a nimici cea mai gravă şi groaznică ameninţare a existenţei lor. „Bandiţii de capitalişti" (cum definea odată Stalin [illegible] torii englezi) s'au înţeles cu „canibalii" (cum califica Churchill altădată pe conducătorii dela Moscova) şi au început să discute şi să întocmească un plan monstruos menit să jertfească civilizaţia, tradiţiile, libertatea şi idealurile naţiilor europene. Veşnică duşmană a Europei, Anglia, după ce a uneltit vreme de veacuri pentru a o împărţi, se gândeşte acum s'o încredinţeze bolşevismului.

Este limpede motivul pentru care conducătorii englezi au eşit din rezerva lor şi au vorbit deschis despre angajamentele făcute cu bolşevicii. Politica britanică a devenit faimoasă din pricina dărniciei cu care împarte clienţilor teritorii şi drepturi ce nu [illegible] Angliei. Avem de aface, [illegible] cu clasicul „bluff" [illegible] care de multe ori a izbutit Marei Britanii. In momentul acesta, mai cu seamă, în care armatele sovietice se retrag peste Don, părăsind alte teritorii întinse ale Rusiei, este o adevărată ironie să se vorbească de o pace în care bolşevicii ar urma să obţină stăpânirea Europei. Dar guvernanţii englezi, evident, cred că dau un curaj nou aliaţilor lor sovietici, pentru a-i întrebuinţa până la unul drept carne de tun, promiţându-le lucruri mărețe şi fantastice, cuceriri pe atât de nemăsurate pe cât sunt de irealizabile. Conducătorii englezi pot să promită nu numai Europa, ci şi lumea întreagă ocârmuitorilor dela Moscova, căci este acelaş lucru cu a le promite marea cu sarea. Guvernanţii englezi şi acum înţeleg cu greu că noua orânduire europeană este pe cale de a fi făurită pe câmpurile de bătălie prin forţa şi sângele popoarelor europene. Conducătorii dela Londra nu mai pot să schimbe nimic cu baliverne[illegible] lor.

Inalte distincţiuni germane

M. S. Regele a binevoit să autorizeze următoarele persoane să primească însemnele distincţiunilor onorifice străine.

Lt.-colonel Ioan Ilasievici, din subsecretariatul de Stat al Inzestrării Armatei de pe lângă Ministerul Apărării Naţionale, Ordinul „Crucea Vulturul German clasa I".

Virgil Damian, avocat consilier din Subsecretariatul de Stat al Inzestrării Armatei de pe lângă Ministerul Apărării Naţionale, „Crucea Vulturul German clasa I".

COMENTARIILE PLINE DE HUMOR ALE PRESEI ENGLEZE CU PRIVIRE LA SITUAŢIA DIN AFRICA DE NORD

Nimic nu ne poate da mai bine măsura greşitei propogande pe care o fac englezii, decât citirea presei britanice, a cărei proză capătă uneori, confruntată cu evenimentele, un humor şi o savoare care au făcut plăcerea noastră de totdeauna. Iată, de pildă, ce scria redactorul militar al lui „Times" în ziua de 4 Iunie: „Fireşte, forţele noastre înfruntă riscuri, dar lupta noastră se dă pentru obiective de foarte mare valoare. Nu există nici un motiv care să surpe deplina noastră încredere în rezultatele finale". „Rezultatele finale" le cunoaştem acum cu toţii iar în ceea ce priveşte clătinarea încrederii englezilor, trebue să spunem că, cu mentalitatea care face din groaznica înfrângere dela Dunkerque o victorie britanică, nu vedem ce poate fi clătinat la acest popor căruia i s'a paralizat putinţa de a judeca.

Mai categoric decât colegul său, redactorul militar al lui „Daily Telegraph" scrie în aceiaş zi: „Putem afirma că ameninţarea asupra Egiptului a fost acum înlăturată cu desăvârşire". Atât de înlăturată a fost această ameninţare încât Statul Major englez lucrează la nimicirea digurilor Deltei Nilului.

Cronicarul militar al lui „News Chronicle" merge şi mai departe, şi în aceiaş zi cu colegii săi scrie, nici mai mult nici mai puţin că: „Există şi o a patra fază la care generalul Bastico nu s'a gândit: aceia a înfrângerii sale hotărîtoare". Ca o mărturie că generalul Bastico a păşit în cea de a „patra fază" ne sade marşul biruitor al trupelor italo germane de sub conducerea sa, care acum ameninţă Alexandria şi mâine va ameninţa, de sigur, Delta Nilului.

„News Chronicle" în editorialul său din ziua de 5 Iunie, cu alte cuvinte o zi mai târziu, devenind mai prudent, înfăţişează însemnătatea luptelor din Africa de nord mărturisind că „bătălia din Libia face parte din lupta uriaşe care abia a început, şi care se întinde dela Mediterană şi până la Marea Albă". Căutând în chipul acesta să justifice, dar cu totul inabil, situaţia grea pentru Anglia ce devenea din zi în zi mai evidentă.

„Daily Mail", ca şi cum nimic nu s'ar fi întâmplat, închina, în ziua de 5 Iunie întreagă prima sa pagină unor ştiri şi comentarii cu titluri pe mai multe coloane ca acestea: „Ritchie îşi concentrează tancurile grele. — O nouă ciocnire probabil iminentă — Englezii nădăjduesc că vor da acum lovitura finală". Atât de bine a concentrat tancurile sale Ritchie încât acuma a fost trimis să se odihnească şi probabil să studieze noui concentrări. Ciocnirea despre care este vorba era în acel moment atât de iminentă încât englezii, dacă n'au primit lovitura finală, au primit în orice caz o foarte grea lovitură.

Cronicarul militar al lui „Daily Express", în articolul său din aceiaş zi se dovedeşte a fi mai prudent dar nu lipsit cu totul de îngâmfare, căci iată ce scrie dumnealui: „Dacă sistemul nostru de apărare ar urma să fie străpuns — ceea ce nu este cu putinţă — generalul Bastico va avea înaintea sa terenul deschis pentru a putea primi aprovizionările şi întăririle. Este drept că sistemul defensiv englez nu a fost străpuns, el a fost nimicit, nimicit în adevăratul înţeles al cuvântului.

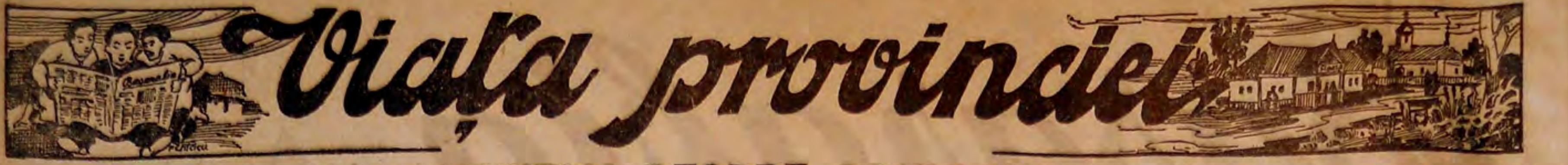

GAJUL PE MĂRFURI ŞI COMERŢUL ROMÂNESC DIN BASARABIA

In Basarabia mai mult decât în oricare altă parte a țării, comerțul românesc a căpătat o amploare deosebită, o atracție de care probabil se leagă și reușita lui viitoare. Inceputul acesta fără nici un fel de tradiție în acest domeniu, dar mai cu seamă fără o experiență matură și fără capital, oricât de edificator ni s'ar părea, păstrează ceva din neputința de a se afirma atât cât trebue. Cauze și pentru promovarea lui și pentru forma anemică în care se zbate sunt o mulțime. Unele îi slujesc, altele îi deservesc. Ținta supremă însă a definitivei lui ființări trebuind cu orice preț atinsă, se impun și o serie de ajutorințe, de îngrădiri fără de care orice trudă ar fi zadarnică.

Am arătat în alt articol de gazetă că o plagă defecționistă pentru evoluția lui sunt pe rând: specula, sabotajul — această veșnică dorință de îmbogățire fără de nici un fel de scrupul moral, apoi tendința de a împinge în proporție a comerțului prin condițiile minore pe care i le pun producătorii de mărfuri și negustorii angrosiști.

O nouă formă puțin convenabilă acestui comerț românesc din Basarabia este și gajul pe mărfuri, exercitat într'un fel legitim de băncile de credit. Bun până la un anumit punct, gajul pe mărfuri are și păcatele lui. Atâta vreme cât din magaziile și depozitele băncilor respective, mărfurile se scot și se pun în vânzare, gajul împlinește un mijloc de promovare. Pentru marii comercianți și pentru cei cu dorința veșnică de a se îmbogăți, gajul pe mărfuri este un rău care paralizează orice evoluție a lui. Mărfurile odată depozitate și nescoase de acolo pe motivul că negustorului îi lipsește capitalul necesar, constitue un stocaj acoperit de lege, care însă într'o altă lumină reală întruchipează sabotajul să-i zicem așa legiferat.

Mărfurile rămân în acest fel în depozit și sunt scoase numai atunci când s'a ridicat prețul tocmai prin absența lor de pe piață. Viața scumpită, face câștigul negustorului nesătul, dar și îngreuiază cu mult pe consumator.

E nevoie pentru aceasta, ca înainte de toate băncile de credit și odată cu ele legea să intervină cu un remediu care să îngădue desvoltarea comerțului atât cât trebuește.

Pentru comercianții începători, lipsiți de capital, să se creieze ușurări în eliberarea mărfurilor, pentru fiecare cantitate eliberată să se creeze custodii răspunzătoare, iar pentru negustorii care așteaptă scumpetea un control riguros care să-i impună a scoate mărfurile din depozite la vremea cererii dintâi. Improspătarea depozitelor să nu se facă decât simultan cu consumarea stocurilor de produse fabricate și ieșite din magazii și depozite.

Credem chiar că se pot impune sancțiuni care nu ar aduce nici un fel de prejudiciu comerțului românesc, ci numai mult bine.

Coreligionarii vechilor deținători ai comerțului din Basarabia, nu ar mai privi cu satisfacție ratarea zi de zi a comerțului românesc din această parte de țară, care are și caracter experimental pentru alte regiuni ale țării, unde va trebui introdus într'o zi.

Autoritatea conducătoare este ea singură aceea care vede cu ochi buni această firească desvoltare a comerțului românesc din Basarabia.

Neculai V. Coban

AMINTIRI DESPRE SOVIETICI ŞI NOUA VIAŢĂ ROMÂNEASCĂ IN BASARABIA

Țărănimea, mai mult ca oricare altă pătură socială, păstrează cele mai întunecate amintiri despre bolșevici. De multe ori aceste aduceri aminte iau și forme hazlii, firea românului nostru fiind aplecată spre ironizarea durerilor poate tocmai spre a și le face mai ușoare. E o formă sănătoasă cu ajutorul căreia s'a strecurat dealungul veacurilor printre cuțitele inamicilor de pretutindeni și de totdeauna.

Am călătorit printre țărani, prin ogoarele unde își duc viața, zidind acea forță care întreține lupta pe toate fronturile; cu puterea brațelor sale răscolind pământul purtător de viață.

Țăranii sunt plini de energie, sunt optimiști în munca roditoare a gliei basarabene, deosebindu-se cu totul de acela pe care i-am găsit în Iulie și August 1941, după desrobirea Basarabiei, când, faptul că li se luase o parte din avut, le sdruncinase încrederea în muncă și în trăinicia proprietății, încât începuse a-și lăsa ogoarele în părăsire.

„De cât să lucrăm pentru alții, mai bine nu lucrăm de loc".

Astăzi, stăpâni cu adevărat din nou pe pământul și pe toate bunurile lor, țăranii muncesc din zori în noapte, presărând ogoarele cu covoare de frumusețe și bogăție. Și se pare că și Dumnezeu este de partea lor, fiindcă anul acesta Basarabia e plină de roadă, anume parcă să răsplătească reintoarcerea în sânul Patriei, alături de celelalte provincii românești.

„TOȚI LUCRAM"...

Robotul țăranului este astăzi făcut cu bucurie, fiindcă există acea conștiință că tot ce va produce îi aparține. Deosebit, astăzi nu se face nici o deosebire, când e vorba de muncă, între moldoveni și alte naționalități. Lucrează toată lumea și toți sunt profitori, ceea ce nu era la sovietici, unde lucra numai țărănimea română, câștigul fiind în primul rând al evreilor.

In această direcție, e foarte interesantă povestirea unui țăran din Vornicenii Lăpușnei, care desvăluie felul cum se lucra sub sovietici:

— Vine într'o zi la mine, să cinstim un pahar cu vin, Hergcu Israelovici, ajuns mare „domn" sub sovietici. „Așa-i bade Ioane că-i bine — acum? — îmi cântă urmașul lui Iuda.

— Dacă zici dumneata, — îi răspund nepăsător și cam în doi peri.

— Și de ce n'aș zice, dacă e bine. Nu vezi cum este de frumos împărțită munca la câmp. Azi nu mai sunt boeri. Toată lumea lucrează. Nu mai cade toată greutatea asupra umerilor voștri de țărani. Uite, ce strașnic am dat fiecăruia un colț de muncă! Vezi, dumneata cosești, mătușa Elisaveta, nevasta d-tale, seceră, Ileana leagă snopii, Vasile, feciorul, cară la fățare, eu cântăresc și Haica mea scrie...

Ei, spune, nu lucrăm cu toți așa de minunat?!...

Firește, țăranul nu mai spunea un cuvânt, dar răspunsurile îi dădeau ogoarele părăginite pe unele locuri, salvate numai de anul excepțional de bun, ca dar al naturii

ADUCERI AMINTE LANGĂ CRUCILE PRIETENILOR

Acolo în Strășeni satul unde în anul trecut bolșevicii au încarcerat moldovenii satelor basarabene din jur, masacrând apoi pe cei doi învățători: Balaur și Drugan, — acolo unde se află mormântul căpitanului român Valeriu Neguț, luat prizonier și asasinat de sovietici, — toți moldovenii din satele vecine, români din toate breslele, s'au strâns în frunte cu preotul G. Gavriliță din Crinienii Orheiului, fost anul trecut la VorniceniLăpușna, și s'au rugat pentru odihna fraților căzuți sub furia dementă a sovieticilor, s'au rugat pentru înfrângerea definitivă a dușmanului care a căutat să distrugă elementul de bază al societății basarabene: țăranul și conducătorul țăranului, adică preotul și învățătorul român.

Faptul că țărănimea și conducătorii săi firești, apostolii satelor, s'au strâns în jurul mormintelor acelora împreună cu care au fost arestați sub bolșevici, arată că această țărănime se alătură cu tot sufletul stării de astăzi, conducerii românești care i-a redat libertatea de gândire și acțiune.

Dealtfel, viața cea nouă românească se impune din ce în ce în toate domeniile, așa cum este firesc pentru poporul moldovean din acest ținut, vechiu popor românesc stavilă de veacuri în fața celor dintâi furii ale răsăritului.

Asemenea stâncilor de granit de care se isbesc și se sfărâmițează neputincioase valurile apelor, moldovenimea aceasta din răsărit a rămas și va rămâne deapururi pavăza noastră, apărătoare a Neamului la est.

Despre sovietici trec amintirile urîte în lumea basmului.

Povestea românească poporul și-o trăește, fiind însăși viața sa.

Sabin Popescu-Lupu

Știri și fapte din Ruseștii-Noui, jud. Lăpușna

Vizită canonică. — Duminica trecută, P.S. Efrem Tighineanu, însoțit de părintele Andronic, a vizitat biserica din comuna noastră, în timpul Sf. liturghii. P. S. Sa a rămas pe deplin mulțumit de frumusețea și curățenia exemplară a sfântului lăcaș, pentru care fapt a adus laude cucernicului paroh Vartolomei. Toți credincioșii prezenți au primit binecuvântări și câte o carte de rugăciuni.

Fapta de laudă a unor învățători. — D. Procopie Dimitriu și d-na Varvara Dimitriu, învățători din satul nostru, au cerut să li se rețină lunar primul câte 1000 lei iar d-na câte 500 lei pentru Imprumutul Reintregirii, pe toată durata războiului.

Este o pildă bună de urmat pentru toți dascălii.

Altă faptă bună. — Părintele Petre Vartolomei din această comună a donat 42 kgr. miere de albine pentru soldații eroi răniți și îngrijiți la spitalul central din Chișinău.

CĂMINUL CULTURAL JUDEȚEAN ORHEI IN TRANSNISTRIA

In dorința de a desăvârși acțiunea de înfrățire între frații de pe ambele maluri ale Nistrului, Căminul Cultural Județean Orhei, Duminică 26 Iulie 1942 a trecut din nou în Transnistria, de rândul acesta în orașul Râbnița situat în dreptul orașului Rezina din jud Orhei.

In fruntea caravanei de propagandă românească dela reședința jud. Orhei au venit d-nii: Colonel Hristache Enescu prefectul județului, Octavian Mitric procuror șef — președintele căminului cultural județean, procuror Cotovan, Dumitru Gritic prim pretor, Nicolae Minea Pretor, Constantin Mitroiu inspector școlar al jud. Orhei — inspector al Căminelor Culturale, Feodosie Sandu inspector școlar al plășii Orhei, d-na dr. Lidia Roșca medic șef, Alexandru Macrinici avocat, Victor Turdeanu controlor șef, Gheorghe Mârzencu secretarul căminului județean, Feodosie Buiuc casierul Căminului județean, etc., în total aproape 200 persoane.

După vizitarea orașului, la ora 3 p. m. în curtea școalei primare a început desfășurarea programului pe o scenă frumos amenajată și ornată.

După intonarea Imnului Regal d. Octavian Mitric, într'o însuflețită cuvântare arată că după înfrângerea celui mai sălbatec regim pe care l-a cunoscut omenirea, Căminul Cultural județean Orhei, trece pentru a doua oară Nistrul în scopul cunoașterii și înfrățirii elementelor românești de pe ambele sale maluri și după ce face un apel la transnistrieni, și în special către tineret să-și scuture fruntile de toate învățăturile comuniste ce le-au primit și să înceapă o viață nouă sub semnul credinței în Dumnezeu, a dragostei de neam și iubirii de Țară, inchee cu urări de izbândă deplină pentru viteaza armată română și neîntrecutul ei Conducător Mareșalul Ion Antonescu, făuritorul marei țări românești.

A urmat executarea programului artistic, cultural și național compus din coruri, recitări, dansuri naționale, orchestră de coarde, piesa Cinel-Cinel, piramide, bastonade, etc.

La sfârșitul programului d. avocat Petre Guciujna a rostit o înflăcărată cuvântare în care a scos în evidență importanța covârșitoare a Fundației Culturale Regele „Regele Mihai I" și acțiunea Căminelor culturale.

A elogiat eroismul legendar al glorioasei noastre armate desrobitoare, aducând omagii M. S. Regelui Mihai I, domnului Mareșal Ion Antonescu și d-lui Adolf Hitler Fuehrerul Marelui Reich German.

Programul a fost executat în condițiuni impecabile, întrecând așteptările, a stârnit admirația în unanime aprecieri și elogii din partea autorităților și populației transnistriene din orașul și județul Râbnița.

Au contribuit la asigurarea succesului, Căminul Cultural Orhei, Căminul Cultural „Al. Donici" din Ciniseuți și în mod deosebit d-niii Nicolae Mărceanu, Dumitre Popescu, Efim Ciumac, Gheorghe Samrai, Vasile Caraman, Vitalie Corobcă, Andrei Sareu, Angela Borș, etc.

COMUNA LOZOVA-LĂPUȘNA DUPĂ UN AN DE STĂPÂNIRE ROMÂNEASCĂ

Aprecierile d-lui Lascarov Moldovanu

Dintre marile înfăptuiri făcute în timp de un an pe pământurile desrobite, desprindem astăzi felul cum se lucrează și roadele muncii de un an, dintr'un sat din Basarabia.

Lozova, satul răzășesc așezat între codrii Lăpușnei cu oameni harnici și buni gospodari și unde trei ani la rând echipele regale studențești au depus o muncă intensă, ajunsese până la cedarea Basarabiei un adevărat sat model, cu gospodării bine îngrijite, cu un local nou pentru primărie, cu o gospodărie comunală excepțională și cu o biserică radical reinoită, încât cine-l vedea, imediat își putea da seama de munca rodnică ce s'a desfășurat.

Dar odată cu ziua de 28 Iunie 1940 tot ceace se făcuse cu atâta râvnă atâția ani la rând, a început a se veșteji, ajungând ca numai după un an de administrație sovietică, să nu se mai cunoască nimic din frumusețea de altă dată a acestui sat.

Lozovenii descurajați și îngrijorați de nelegiuirile bolșevicilor, nu mai aveau timp și nici plăcerea să se mai gândească la propășirea satului, mai ales că fruntașii comunelor nu mai erau în mijlocul lor.

Foștii primari: Buga Ion, Lozovanu Petru și Gore Ion, au fost deportați împreună cu alți gospodari, a căror lipsă se simțea foarte mult.

Deasemenea din mijlocul lor fusese ridicat și condamnat la muncă silnică păstorul sufletesc al satului, preotul Boțan Vasile, care cu toată asuprirea hotărâse să-și conducă și mai departe turma ce i-a fost încredințată, cu toate că fiarele din răsărit căutau să sfâșie sufletul închinătorilor lui Dumnezeu.

Și pentrucă n'au putut să aibă nici o influență propaganda lor asupra poporului care a rămas mai departe cu aceeași credință în Dumnezeu, le-au ridicat păstorul și l-au dus să lucreze la munci care erau peste puterile sale.

Dar Dumnezeu care le vede și le știe pe toate, n'a lăsat ca pârjolul bolșevicilor să se întindă mai departe și a îndreptat harul său spre cei condamnați să sufere pe nedreptate dând putere armatelor Crucii, să alunge de pe meleagurile românești pe vrăjmașii Săi.

Și din nou soarele dreptății a început să strălucească pe meleagurile scăpate de sub jugul bolșevic.

Odată cu venirea armatelor desrobitoare s'au reintors la posturile lor și vechii conducători ai satului, totodată venind și d. Borbola Desideriu trimis de guvernul țării ca notar, care fiind refugiat din Ardeal și știind ce înseamnează nostalgia locurilor care te leagă, a intrat imediat în rândurile vechilor conducători și printr'o strânsă colaborare cu primarul comunei d. Neculăescu Vasile și cu vrednicul șef al postului de jandarmi d. Barbacioru D., au pornit la lucru și printr'o muncă neprecupețită au reușit ca numai în câteva luni să șteargă cu desăvârșire urmele administrației iudeo-comuniste și să readucă satul la frumusețea de odinioară.

Și munca se desfășoară rodnic în Lozova și mai departe, cu aceeași dragoste. Aceasta ne-o arată și statisticele făcute, din care se vede că în privința însămânțărilor Lozova ocupă primul loc pe țară.

Și cu toate greutățile, acum se construește în mijlocul satului o șosea și se ridică un local nou pentru postul de jandarmi și pentru căminul cultural.

Este de prețuit felul cum d. Borbola D., notarul comunei, știe să lucreze în strânsă colaborare și în bună învoială cu populația satului.

Acum d-sa lucrează la un plan de amenajare modernă a gospodăriei comunale, fapt care va da roade din cele mai strălucite.

Deasemenea starea morală a poporului a fost mult ridicată de conducătorii căminului cultural, care își continuă aceeași rodnică activitate, sub președinția d-lui învățător C. Tofan.

In plus a luat ființă sub președinția d-nei Boțan Elena, filiala crucii roșii care împreună cu doamnele din comună și cu membrii căminului, depun o muncă intensă, răspunzând conștiincios la toate chemările țării.

Am avut prilejul să vedem roadele muncii lor și am constatat că această filială deține un loc de frunte.

Astfel, în fiecare Sâmbătă se deplasează în gara Bucovăț, unde se servește masa ostașilor răniți, ce trec cu trenul în interiorul țării.

Deasemenea în cadrul ajutorului de iarnă s'au colectat: bani, mănuși, ciorapi, plapome și haine groase pentru ostașii de pe front și s'au trimis pachete cu alimente, țigări, etc.

Aceste frumoase înfăptuiri au fost constatate și de d. Lascarov-Moldovanu care, poposind prin Lozova, și-a manifestat o vie admirație pentru felul cum se muncește.

Mărturia sa este încă o dovadă că Lozovenii au știut să răspundă la chemarea țării și au depus o muncă intensă, pentrucа astăzi să-și culeagă roadele binemeritate.

FRUMOASA SERBARE A CĂMINULUI CULTURAL «REGELE MIHAI I» IN GARA GHIDIGHICI-LĂPUȘNA

Duminică 2 August a. c. căminul cultural „Regele Mihai I" din com. Ghidighici jud. Lăpușna de sub președinția Preotului Neculae Jereghe, sub conducerea d-lui Stratan directorul școalei primare, cu concursul d-lui notar Cătănescu și al elevilor școlilor secundare premilitarilor și extrașcolarilor din comună, a dat o frumoasă serbare patriotică și culturală pentru ostașii din gara Ghidighici.

Serbarea s'a bucurat de sprijinul d-lui locot. Traian Constantinovici, comandantul detașamentului de lucru Ghidighici și al tuturor d-lor ofițeri din această garnizoană.

Manifestația a început la orele 5 p. m. printr'un serviciu divin săvârșit de Păr. Nicolae Jereghe, răspunsurile fiind date de corul comunei Ghidighici de sub conducerea d-lui cântăreț Dumbravă. După serviciul divin, păr. Nicolae Jereghe a ținut o frumoasă cuvântare în care a proslăvit eroismul ostașilor noștri și a înfățișat clipele de glorie prin care trece Neamul Românesc.

A început apoi serbarea propriu zisă cu „Imnul Regal" executat de corul căminului. d. locot. Traian Constantinovici a ținut un impresionant cuvânt de deschidere către ostași, în care a scos în evidență ororile bolșevismului și necesitatea de a lupta împotriva lui până la sfârșit.

A urmat apoi „Pe al nostru steag" și poezia „Basarabia", de poetul deportat Izbășescu, recitată cu mult suflet de eleva Jereghe Lidia. Piesa „Pentru Patrie și Neam" executată de premiitari și elevi, între care s'a distins elevul Levițchi Sebastian, a produs o frumoasă impresie. S'a cântat apoi „Moartea vitează" iar eleva Jereghe Tatiana a recitat poezia „Apel tineretului". După corul „Marșul lui Iancu" au urmat poezia „Uniți-vă Români" recitată de elevul Jereghe Nicolae. S'a cântat apoi „Purtăm în suflet bărbăția" iar elevul Vlad Dumbravă a recitat poezia „Ardealul". Elevul Madan B. a recitat poezia „Către Sevastopol", iar d-ra Lidia Jereghe a recitat cu mult talent o poezie originală intitulată „Eroilor". Corul a cântat apoi „Sus inima", „Ileană, Ilenuco" și „Bat'o focul". S'a distins eleva Madan B. care a recitat cu multă convingere și pricepere poezia „Nu dăm pământ".

A urmat comedia în două acte „Nu mă însor", jucată admirabil de elevii și extrașcolarii din Ghidighici în care s'au distins: Dumbravă Vlad, Jereghe Lidia, Levițchi Sebastian, Dumbravă A., Jereghe Tatiana, etc.

Au fost de față la această frumoasă manifestație, pe lângă un număr mare de ostași, cărora d. Sublocot. Vereș Ioan și elevul Virgil Constantinovici le-au declamat câteva anecdote în afară de program, pe lângă tineretul din Ghidighici care a ținut să asiste la această serbare, și d-nii: Ing. Spiridon cu d-na, Șef de gară Rotaru, ing. Silvestrovici M. cu d-na, dr. Rusu Octavian, sublt. Șuteu Petre, d-na Constantinovici, d-na Notar Cătănescu, d-na Stratan, etc.

Trebuie să remarcăm cu acest prilej deplina armonie ce există între intelectualii comunei Ghidighici înfrățiți în opera culturală ce o desfășoară. Prin străduințele d-lui director al școalei primare Stratan, prin concursul dat de d. notar Cătănescu, prin sprijinul acordat de d. locot. Traian Constantinovici, și prin părinteasca și românească stimulare a preotului Nicolae Jereghe s'a putut da această serbare de toată frumusețea, care denotă un larg spirit de înțelegere a realităților.

DIN VÂLCOV

Vizită. — In ziua de 5 August a sosit în portul nostru d. Amiral Păis, ministru subsecretar de stat al Marinei, însoțit de d-nii comandor Popescu Virgil secretarul general al N.F.R., Ioanițiu Cezar directorul gen. al marinei comerciale, col. Diaconescu director general al poliției etc.

Speculă pe vasele N. F. R. — Acum câteva săptămâni Agenția de voiaj Vagons-Lits a luat în concesiune restaurantul și cabinele de dormit pe vasele N.F.R.-ului.

Această agenție face o speculă de nedescris. Patru ouă jumări, o felie de pâine, un sifon și o sticlă de bere, costă pe bietul consumator care călătorește cu vapoarele N. N. R. 263 lei. Este posibil oare ca un biet funcționar cu 7000 lei lunar care îl apucă foamea în cele 12 ore pe drum între Vâlcov și Galați să plătească 500 lei pentru 2 prânzuri de asemenea natură? Organele în drept trebue să se sesizeze indiferent de calculele acestei societăți care caută resurse de câștig acolo und nu trebue.

DIN CHILIA NOUĂ

Dela consiliul de patronaj al operelor sociale. — Zilele trecute a avut loc la prefectura județului Chilia, sub președinția d-lui dr. Aurel Bejan, prefectul județului, o ședință a comitetului județean al Consiliului de patronaj în cadrul căreia s'au discutat următoarele chestiuni: Acordări de subvenții și ajutoare bănești din bugetul comitetului; Alegerea președintelui secției financiare în persoana d-lui Pungă, administrator financiar; Alegerea șefului valorificării plantelor medicinale în persoana d-lui Dr. Granici Marcu, medicul primar al județului; Alegerea comisiunei de inventariere a patrimoniului public compusă din următoarele persoane: d. colonel Homoceanu primarul orașului Chilia, Stamatide V. Procîner șef și d-na Lidia Kerciu.

Comitetul aprobă suma de 2000 lei locuitoarei Natalia Anton Dasenco din orașul Chilia fiind săracă și infirmă; Idem 5000 lei locuitoarei Elisabeta Nicolae Alexandru din com. Sărata, văduvă de invalid de războl, având 7 copii; Idem locuitoarei Maria Burduja din Chilia Nouă pentru a-și putea confecționa un picior în cauciuc, deoarece în urma exploziei unui obuz i-a fost rupt piciorul drept de sub genunchi, rămânând infirmă.

Comitetul respinge cererea locuitorului Feodor Neagu din Arciz pentru motivul că este risipitor și alcoolic și cererea femeii Aneta Timuș din Toplița pentru motivul că cere ajutor fiindcă soțul său e orb și schiop, pe când în realitate sânt în curs de divorț.

Comitetul aprobă o subvenție de 50.000 lei căminului cultural din Chilia Nouă pentru a-și organiza fanfara.

La Chilia consiliul de patronaj al operelor sociale își face datoria cu toată râvna.

ȘTIRI DIN CAHUL

Sfințirea unei troițe în amintirea eroilor

Căminul cultural „Deșteptarea" din com. Colibași, a ridicat o frumoasă troiță pentru cinstirea eroilor care s'au jertfit pe altarul desrobirii Basarabiei. Sfințirea troiței a fost oficiată de un sobor de preoți format din: pr. I. Colesnic, pr. N. Codreanu, I. Bleah și Gh. Chebac. Preotul Iacob Bleah a rostit o înălțătoare cuvântare, arătând că jertfele ostașilor pentru mântuirea neamului sunt la fel cu jertfa Mântuitorului pe Cruce, pentru isbăvirea omenirii.

D. insp. școlar M. Moise luând cuvântul, a elogiat inițiativa conducătorilor căminului culturale și a evidențiat că orice faptă de slăvire a eroismului, mărește puterea morală a națiunii.

Au mai rostit frumoase cuvântări d-nii învățători C. Diaconescu și B. Maischi.

Solemnitatea s'a desfășurat într'o atmosferă de cald patriotism și de pietate pentru eroii desrobitori.

Repararea localurilor de școli

In vederea deschiderii noului an școlar, cea mai presantă problemă a autorităților comunale este repararea localurilor de școli, ca ele să corespundă în totul cerințelor de higienă și confort. D. Vasile Dragu, primarul orașului, om de superioară înțelegere a rolului pe care îl are și suflet în totul devotat cauzei românismului aici, a cercetat personal situația fiecărei școale și a dat dispozițiuni de începerea lucrului pe teren. Un exemplu de grijă și devotamentul d-sale, îl avem prin aprobarea unei reparații radicale a școalei primare nr. 3 mixtă, în valoare de 250.000 lei. Menționăm că d. primar V. Dragu este preocupat și de complectarea mobilierului și a materialului didactic pentru toate școalele din oraș, în care scop a destinat importante sume de bani. Datorită stăruinții și bunelor sentimente pe care d. V. Dragu le are pentru cultura românească, orașul Cahul va avea în acest an localuri de școală la înălțimea cerințelor pedagogice și higienice.

Inspecție școlară

D. Panait Crihan, inspector școlar regional din Directoratul Culturii Naționale a Basarabiei, a inspectat școalele primare din oraș, interesându-se în mod special de felul cum sunt îngrijite și administrate, precum și de nevoile lor principale. D-sa a luat contact cu d. primar al orașului V. Dragu și a stabilit planul de renovare a tuturor localurilor, spre a fi puse la punct și în bună stare de funcționare.

Numire

D. Iancu Solomon, un destoinic membru al corpului didactic și invalid de războiu, a fost numit subinspector de cancelarie pentru județul Cahul.

Felicităm organele superioare de conducere a învățământului din Basarabia, pentru această fericită alegere. „Fiecare la locul meritat".

CONTROLUL DEPOZITELOR DE SPIRT DIN BASARABIA

Funcționarii notați mai jos, delegați cu controlul depozitelor de spirt și materiale din Basarabia, sunt responsabili solidar cu conducătorii depozitelor pentru orice nereguli s'ar petrece la depozitele din raza serviciului respectiv, în conformitate cu prevederile art. 193—195 din legea contabilității publice:

D. Damaschin Teodosie, chimist cl. III, controlor de depozite pe lângă Serviciul IX regional M. A. T., Chișinău, pentru partea de Nord a Basarabiei și anume: Soroca, Bălți, Orhei și Lăpușna.

D. Froncovschi Vladimir, chimist cl. III, controlor de depozite pe lângă Serviciul IX regional M. A. T., Chișinău, pentru partea de Sud a Basarabiei și anume: Tighina, Cetatea Albă, Chilia, Cahul și Ismail.

Verificările se vor face în conformitate cu instrucțiunile date prin ordinul Nr. 24.974, punctul II din 27 Iulie 1942.

Funcționarii mai jos notați, se însărcinează cu controlul depozitelor M. A. T. din județele arătate în dreptul fiecăruia, pe lângă obligațiunile ce le au de controlori de fabrici sau de indirecte și sunt responsabili solidari cu conducătorii depozitelor și cotrolorii de depozite respectivi, în conformitate cu dispozițiunile art. 193—195 din legea contabilității publice:

Balasopol Constantin, chimist cl. III, pentru depozitele din județele: Cernăuți și Hotin.

Udreanu Valerian, chimist stagiar, pentru depozitele din județele: Suceava, Rădăuți și Câmpulung-Bucovina.

Botez Paul, inginer ordinar cl. III, pentru depozitele din județele: Cetatea Albă, Tighina și Lăpușna.

Controlul va fi exercitat numai asupra intrărilor, ieșirilor și soldului de spirt, asupra înregistrării plusurilor și minusurilor și asupra umplerii sticlelor, care se va cerceta mai ales la Oficiile și debitanții din oraș și județ.

Viața Chișinăului

PREOȚI PENTRU BASARABIA ȘI TRANSNISTRIA

Eliberarea Basarabiei și Transnistriei a dovedit vecinicia legăturii omului cu Dumnezeu și setea bietului muritor de tot ce-i sfânt și supraomenesc. Toate așezările sociale, culturale, politice și economice au putut fi șterse depe fața pământului, afară de cele religioase.

Și asta fiindcă ele nu sunt scorniturí omenești, ci coboară de sus, dela Creatorul tuturor.

Am găsit biserici dărâmate, preoți asasinați, credincioși martirizați, tineret îndobitocit de o propagandă neîntreruptă de un sfert de veac, dar nu l-am găsit pe Dumnezeu smuls din sufletul omenesc. Peste tot am găsit prezentă puterea divină și credința neclintită în adevărul exprimat de Domnul Hristos că „Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece" și că „Nici porțile iadului nu vor zdrobi biserica mea".

Setea de cele dumnezeești este așa de mare, încât nu-i comună basarabeană sau transnistriană, azi, fără preot, ai cărei credincioși să nu ceară bisericii și slujitori către Dumnezeu.

Prima rugăminte pe care o adresează populația satelor noastre autorităților nu este aceia de a-i da pâine sau stofe, ci de a-i da preot și biserică.

Pentru a satisface nevoile religioase ale moldovenilor din Basarabia și Transnistria, Guvernământul Basarabiei a hotărît să înființeze peste 100 de parohii, ai căror preoți să fie numiți în Basarabia și apoi detașați în Transnistria. Cinci zeci au fost înființate mai de mult, iar cincizeci acum, de curând.

In Transnistria nevoia de preoți este extrem de mare, deoarece azi abia dacă de fiecare plasă este câte un preot. Deci este imposibil ca un preot să poată deservi 20—30 de comuni. Din această cauză locuitorii din stânga cNistrului trec zilnic în Basarabia, apelând la preoții noștri să le satisfacă trebuințele religioase.

Pentru a veni în ajutorul credincioșilor, al Bisericii și al Statului, zilele acestea au fost publicate cele 50 de parohii vacante, cu misiunea de a pleca în Transnistria. S'au prezentat peste 60 de candidați, dar deocamdată nu se pot hirotoni.

Se așteaptă deslegarea pentru hirotinii, ca să se poată da ascultare conștiinței massei populare, de mult timp rămasă fără păstori.

Și va trebui să vină.

T.

MAREA EXPOZIȚIE A BASARABIEI DESROBITE LA CHIȘINĂU

Către sfârșitul lunei Septembrie, la o dată ce se va anunța la timp, la Chișinău se va deschide o mare expoziție, care va dura 30 zile.

D. general C. Gh. Voiculescu, Guvernatorul Basarabiei, din inițiativa căruia se organizează această expoziție, supraveghează personal organizarea exoziției și este secondat în această activitate de către d. col. Petre Hanciu, secretarul general al Guvernământului.

Pentru ca într'un timp atât de scurt să se poată realiza buna reușită a expoziției, conform programului întocmit se remarcă o intimă colaborare între organele de Stat, fruntașii basarabeni reprezentativi și instituțiile particulare, colaborare încadrată într'o acțiune energică și bine organizată.

Comisiunea centrală a serbărilor și expoziției este compusă din: președinte: d. general C. G. Voiculescu, Guvernatorul Basarabiei, iar ca membri, d-nii: general V. Atanasiu, comandantul corpului III Armată, arhiepiscop I.P.S.S.Efrem Tighineanu, col. Petre Hanciu, secretarul general al Guvernământului, Pan Halipa, fost ministru, I. Pelivan, fost ministru și Grigore Cazacliu, fost rezident regal. Secretarul comisiunii este d. dr. V. Gh. Tarhon.

Deasemenea s'a instituit un birou central de studii, sub președinția d-lui col. dr. Florin Medrea, inspector general administrativ.

Comisariatul general al expoziție este compus din: d. general Grigore Cartianu, comisar; lt. col. V. Geralac, Nedelescu, Nae Popescu, prof. L. T. Boga, Marcheti și maior Pascu, vice comisar.

Pentru încurajarea celor ce se vor remarca prin lucrările expuse în fiecare stand, se vor distribui diplome și premii.

Taxele pentru ridicarea zăpezii și stropitul străzilor

Pentru perceperea acestor taxe s'au format două sectoare.

In primul sector intră străzile din centru cu taxe mai ridicate, iar în sectorul doi străzile mai periferice cu taxe mai reduse.

Impunerea se va face la metru liniar pe tranșe ca și impunerile pe metru liniar de fațadă. Exemplu: o fațadă în lungime de 120 metri în sectorul întâi, pentru prima tranșă de 50 metri se va plăti impozit pe fațadă câte 40 lei metru liniar, pentru tranșa a doua de 25 metri se va plăti câte 303 lei metru liniar, iar pentru restul de 45 metri liniar se va plăti 20 lei metru liniar. Adică în total 3650 lei se va plăti anual pentru o fațadă centrală de lungime de 20 metri.

Deci pentru ridicarea zăpezii și stropitul străzilor se va percepe în cartierul central: până la 50 m.l. 40 lei metru, dela 50-70 m.l. 30 lei și dela 75 metri liniari în sus câte 20 lei metrul.

In cartierul mijlociu vor fi percepute următoarele taxe: până la 30 m.l., 30 lei metrul, dela 31 la 100 metri liniari 20 lei metru și dela 100 metri în sus 10 lei.

Cât privește taxa pentru curățirea străzilor, în sectorul I, se va plăti anume câte 75 lei metrul liniar, iar în sectorul II câte 20 lei de fiecare metru liniar.

Pentru calculare se va stabili numărul metrilor liniari de fațadă sau loc viran și se va înmulți cu taxa fixată pentru sectorul respectiv.

Plata acestei taxe cade exclusiv în sarcina proprietarului, exceptând imobilele proprietatea statului unde toate se plătesc de chiriaș.

DISTINCȚII ACORDATE PREOȚILOR VREDNICI DIN ARHIEPISCOPIA CHIȘINĂULUI

I. P. S. Efrem, Arhiepiscop Locotenent al Chișinăului, făcând mai multe vizite misionare și constatând, cu acest prilej modul cum fiecare păstor sufletesc își face datoria față de enoriași, a hotărât să acorde distincții și recompense acelor păstori sufletești cari n'au precupețit nimic pentru a veni cu vorbe și fapte în ajutorul păstoriților, otrăviți un an întreg de propaganda nereușită a sovieticilor.

Chiriarhul Chișinăului a dispus organelor în subordine să alcătuiască tabloul tuturor preoților ce vor primi distincții, în urma rodnicei lor activități.

I. P. S.a a dat toate normele și a stabilit criteriile după care să se acorda aceste distincții.

FLORILE-SPECIALITATEA CHIȘINĂULUI

O falǎ care costă milioane și cere dibăcie de maestru.-Amestecul N.K.V.D.-ului

Că Chișinăul a rămas un oraș plăcut și populat și după distrugerea lui, se datorește și florilor.

Căci ființele acestea vegetale, deși așa de firave și mititele, știu să-și sloboadă parfumul atât de discret și să zâmbească așa de drăgălaș, că-l vrăjesc pe om decum le-a privit în față și țintuindu-l pe loc, nu-l mai lasă să plece.

Nu mai departe decât în aceste îmbălsămate înserări de început de August!... Nu are oricine impresia că peste tot în acest oraș al nostalgiilor, domnește nemaipomenitul farmec cu care să fie adormite pornirile rele și dorurile de ducă ale oamenilor?

Nu-i de mirare deci că mai toate florile sunt numite în limbajul obișnuit: guriță, ochișori, rochiță, cercelușí, mimoză și nu mă uita. Asa cum nu-i de mirare că Chișinăul e socotit de mulți, un oraș al florilor.

Către acest oraș al florilor a alergat cu iuțeala nerăbdării, zi și noapte gândul nostru în vremea refugiului. Și tot către el și-au îndreptat dorința de apostolat atâția oameni cuminți cari înainte de a călca în el, au avut ocazia să-l cunoască, singur din pătimasele noastre povestiri.

FLORI PESTE TOT

De fapt, cel mai bun mijloc pentru a-ți da seama că Chișinăul e într'adevăr un oraș al florilor și ce-i cu miresmele ce cotropesc văzduhul de cum se înserează, e să-i cutreeri dacă se poate toate străzile și mai ales să pătrunzi prin ogrăzi.

Vei avea impresia, după aceasta, că ai vizitat mai degrabă o uriașă răsadniță de flori, iar cât privește starea sufletească — ai să te simți ca după o excursie la Balcic.

Ceeace ți-ar rămâne însă mai mult în minte și oarecum te-ar și mira, ar fi constatarea că însăși îndeletnicirea chișinăuenilor pare a fi cultivarea florilor.

Căci, fie că's profesori, magistrați sau preoți, fie că's pensionari, muncitori sau simpli salahori, toți lucrează la îngrijirea acestora cu o dibăcie de adevărați maeștri. Și oricând ai da prin curțile lor, îi găsești ori prășindu-le și stropindu-le, ori îndreptându-le lujerul.

Numai că nici unul nu o face din interes comercial ci pur și simplu că-l îmboldește firea să rămână credincios felului lui de a fi.

Cea mai bună dovadă despre acest lucru, e faptul că chișinăuenii își fac hatârul chiar și atunci când nu au la dispoziție o curte potrivită. Căci în cazul acesta, răsădesc flori în fața casei, pe porțiunea dintre stradă și trotuar.

Vreți să vă convingeți? Poftiți cu noi într'o plimbare pe strada Regele Ferdinand, făcând câte un mic popas în fața caselor dela Nr. 84 și cele dela întâlnirea cu străzile: Regina Maria și Iașilor.

Ceeace-i și mai interesant însă, e că hcișinăuenii nu înțeleg să renunțe la această nobilă îndeletnicire a lor, nici atunci când casa li-i înconjurată de dărâmături.

Un exemplu minunat ni-l dă locuitorii dela casa Nr. 25 din str. Blanduziei, care deși înconjurată numai de clădiri stricate, n'au descurajat și și-au lucrat o minunată grădiniță de pitiuni și cerceluși.

Chișinăul a rămas un oraș al florilor și printre ruini. Cea mai bună dovadă că nu i-a murit sufletul.

Așa stând lucrurile e dela sine înțeles că nu se putea ca Chișinăul să nu aibă chiar și o sărbătoare a florilor.

O știu toți trăitorii lui. E ziua de 21 Mai, când biserica prăznuește pe Sf. Împărați Constantin și Elena și primăvara cumpănește către vară.

Numai atunci florile Chișinăului sunt rupte cu nemiluita și sunt dăruite prietenilor, rudelor sau cunoscuților. Și ori unde te-ai duce în acea zi vei auzi vorbindu-se numai de flori.

E cea de a doua dovadă că Chișinăul e un oraș al florilor.

NU CANTITATEA, CI CALITATEA. — O SURPRIZA FACUTĂ ARMATEI ROMANE

Totuși, foarte mulți consideră Chișnăul un oraș al florilor numai și numai datorită peluzelor și rondurilor de flori din fața catedralei și din grădina publică, trecând cu vederea considerațiile făcute de noi mai sus.

Și dacă am încerca să ne opunem părerii lor, ne-ar striga că pe ei nu-i interesează cantitatea, ci calitatea.

Nu o vom face însă, căci au dreptate. Cu toate că în cazul acesta, faima Chișnăului de oraș al florilor n'o mai putem socoti seculară, ci datând de vreo 13 ani.

Intr'adevăr, Cine a văzut undeva covoare de flori lucrate mai migălos și mai frumos ca la Chișinău? Sau cine nu are impresia că acestea's mai de grabă niște pestelce înflorite prinse în brâul trotuarelor?

In ultimul timp: mulți țineau să viziteze Chișinăul numai pentru a-l admira câmpurile de flori — din jur și luminișurile grădinelor publice și mai ales din fața catedralei și mitropoliei.

Căci rondourile și peluzele — cuprinse în aceste câmpuri descriu cu o uimitoare amănunțime: stelute, coroane, insigne, inițiale și fel de fel de desene artistice, pe care foarte greu te-ai fi încumeta să le reproduci pe hârtie.

Și aceste desene, de cele mai multe ori erau adevărate surprize. Căci dacă azi reprezentau coroana României Unite, a doua zi exact în acelaș loc îți apărea marca Moldovei cu capul de zimbru.

Florile Chișinăului au continuat să-și șoptească vraja mai departe și oarecum au avut efect.

Coroanele acestea, care erau unice și, în ce privește coloratia și mirosul, au fost reproduse dealtfel până și de ziarele străine.

Această nouă modă a Chișinăului, de a-și așterne bordurile străzilor și maidanele cu covoare — lucrate nemaipomenit de frumos — din pansele și părăluțe, a lansat-o de fapt — inginerul Nic. Bivol, care ajutat de vre'o sută de femei, creiază o adevărată artă a florăriei la Chișinău.

Inginerul Bivol având sufletul delicat ca și al florilor pe care le îngrijise timp de 13 ani, n'a putut suporta grosolănia sovietică și de aceea s'a sinucis imediat după venirea lor.

Inainte de a recurge însă la acest mijloc de salvare sufletească, a ținut să mai dea o raită printre florile lui dragi și să stea puțin de vorbă cu inginerul Calcatinge, care deși abia ieșit de pe băncile facultății de agronomie, era singurul în stare să ducă mai departe, lucrările începute de el.

Și nu s'a înșelat. Căci chiar de a doua zi tânărul inginer agronom a dovedit că știe chiar să-și întreacă înaintașul.

E destul să spunem că minunatele desene multicolore și multiforme pe care le reprezentau peluzele și rondurile de pe str. Alexandru cel Bun la întoarcerea noastră din refugiu, erau lucrate sub supravegherea lui.

Figurile descrise cu atâta măestrie — au fost mai ales pentru armata noastră, o adevărată surpriză, soldații descoperind în încrângăturile lor — semnul crucii și culorile arzânde ale tricolorului.

Au luat notă de această îmbucurătoare surpriză, pe care le-o făcea Chișinăul florilor, toți reporterii de războiu.

CHIȘINAUL FLORILOR, SUB SOVIETICI

Când au intrat bolșevicii în Chișinău și au dat cu ochii de câmpurile de flori, care incondeiau atât de minunat fel de fel de figuri, cât pe ce erau să se lase îmblânziți.

Cu această ocazie unii din ei începuseră să-și aducă aminte că au fost odată oameni și mai ales să-și dea seama, că raiul sovietic e mai de grabă iad.

Cotropitorii ar fi ordonat să înceteze îngrijirea lor, întrucât erau „un lux burghez". Dar n'au putut-o face.

Insemna să-și ridice tot orașul contra lor.

Deaceea au făcut-o imediat pe entusiasmații ci au subscris fonduri și pentru construirea unei fântâni arteziene între aceste flori.

N'au făcut-o fiindcă l-au cam încurcat armatele desrobirii.

Au făcut în schimb altceva. Au întreprins o anchetă în lumea florilor.

Din ce cauză? Fiindcă acestea s'ar fi prins complice cu românii, cari nu vroiau să-și trădeze sentimentele naționale și creștine.

Iată despre ce-i vorba: inginerul F. Calcatinge a infiltrat la un moment dat în interiorul figurii descrise în câmpul clinurilor din dreapta și stânga ceasului din fața catedralei — semnul crucii încondurându-l cu crizanteme pitice — roșii, galbene și mov.

Agenții N. K. V. D.-ului s'au alarmat și au făcut cercetările de rigoare.

N'au stabilit însă o vinovăție precisă, întrucât domnul inginer ajutat de muncitoarea Dascăl Elisabeta, l-a putut foarte ușor înșela.

Ceeace au putut face au făcut totuși. Căci imediat după aceasta au pus muncitorii și pe conducătorul lor sub supraveghere, cerând totodată ca desenele înainte de a fi transpuse pe teren să fie aprobate de ei.

CUI SE DATOREȘTE O IZBANDA ȘI O FALĂ CA ACEASTA

Că florile au rămas să râdă în straturi și sub bolșevici, se datorește numai străduinții și dibăciei inginerului însărcinat cu îngrijirea grădinilor municipale și celor aproximativ 100 de femei care l-au ajutat.

Socot că-i o ocazie foarte nimerită ca să arătăm cititorilor — cum lucrează aceste femei și câtă încredere au ele în fața inginerului.

Căci muncitoarele acestea anonime, cari își jertfesc nopțile și grija căminului — pentru a ne întreține nouă — una din cele mai nobile plăceri, is mai degrabă niște maeștri calificați.

E destul să pomenim pe patru dintre ele: Dascăl Elisabeta, Lebădă Elisabeta, Lupu Eufimie și Mantea Elena.

Ori cu care din ele a-i intra în vorbă rămâi uimit. Știu numele latinești ale florilor mai dibai decât un student agronom.

Și nu numai că știu, dar îți explică și caracteristicile și capriciile fiecăreia.

Bună oară Elisabeta Dascăl mi-a explicat așa de frumos, care's categoriile de flori ce intră într'un covor și cum trebuesc pregătite acestea încă din toamnă, încât aveam impresia că stau de vorbă cu o specialistă sosită dela cine știe ce mare institut botanic.

La fel sunt și celelalte, toate lucrând la grădini de 10—13 ani și transmițându-și îndeletnicirea din mamă în fiică.

Uneori li-i angajată de primarie chiar toată familia. De exemplu: Lebădă Elisabeta, în timp ce ea lucrează la seră la botoșirea florilor sau la răsădirea lor, soțul ei, Oristea Leon, lucrează la transpunerea desenelor pe teren.

Și cum mai lucrează acești oameni! Par'că ar fi grădina lor.

Și nu se plictisesc deloc, cu toate că-i așa de migăloasă munca pentru îngrijirea florilor.

Fiindcă n'avem alt mijloc de a le mulțumi, cred că cel mai bun lucru e ca atunci când ieșim la plimbare ca să ne delectăm sufletul admirând florile, să nu uităm că ele au fost îngrijite mai ceva decât niște copilași, de niște muncitoare de prin periferiile Chișinăului.

Numai datorită lor dibăcia inginerului izbutește mai ușor.

Să nu uităm deasemeni că pentru aceste flori, primăria cheltuește milioane.

ANUL DECADENȚEI

Un om deprins să judece lucrurile la suprafață, în fața acestor lucruri ar putea să-și facă impresia că toată această muncă grozavă ca și milioanele de lei prescrise în buget pentru flori, e o cheltuială de prisos.

Dar nu-i așa.

Florile aduc orășenilor un folos incalculabil, căci pe lângă că primenesc și îmbălsămează aerul, prin aranjamentul lor artistic delectează sufletește.

Mulți funcționari declară că cel mai bun mijloc, pentru a se recrea și reconforta sufletește după ce au ieșit dela birou e să se plimbe printre peluzele de flori de pe Alexandru și să urmărească complicațiile desenurilor reprezentate de acestea.

In felul acesta, la un moment dat se simt ca și cum nici n'ar fi lucrat în ziua aceea.

Nu mai vorbim și de faptul că florile îi și îmbălsămează pe oameni.

Munca celor 100 de femei și milioanele cheltuite pot fi consumate aiurea numai în cazul când conducerea lucrărilor se întâmplă să ajungă în mâini nedibace.

Și cu regret trebue să menționăm că așa ceva s'a întâmplat tocmai anul acesta, când conducerea lucrărilor din grădină o are d. Alexeescu, un om nu prea bine venit.

D-sa, deși a avut la dispoziție încă din toamnă aproximativ 96.000 fire de alternateră (planta folosită în mozaicuri) și sere întregi cu tot felul de flori, n'a realizat nici jumătate din ceeace au realizat d-nii ingineri N. Bivol și F. Calcatinge. Cu toate că nu i-au lipsit nici banii și nici mâna de lucru.

Lucrul acesta dovedește că florile pe lângă muncă și bani, cer și pricepere. Ceeace nu are d. Alexeescu, care nu-i nici cel puțin la înălțimea femeilor pomenite mai sus.

Numai așa se explică de ce avem așa de puține flori anul acesta în Chișinău și de ce și cele care sunt is așa de pipernicite.

Căci d. Alexeescu ne având o pregătire specială, n'a știut să îngrijească cum trebue răsadul și s'a trezit în primăvară neaprovizionat.

Ceeace s'a făcut, se datorește mai mult bunăvoinței arătată de muncitoare.

Dar bunăvoința nu ajunge. Căci până la urmă Chișinăul riscă să-și piardă faima de oraș al florilor.

Suntem siguri însă că această perspectivă neplăcută va fi evitată, primăria luând măsurile de rigoare.

A. V. D.

BUN RĂMAS, BASARABIE!

Îi este dat omului să-și poarte viața prin multe locuri, să se desfăteze și să râdă, și să simtă fiorul adânc și tainic al vieții acesteia...

In propria-ți țară ești un peregrin, căci dorul nu este lăsat în pace să facă casă. Colinzi mereu pământul, cauți frumos și adevăr, ca la sfârșit să te ascunzi sub o bucată de pământ.

*

Oștile victorioase ale Mareșalului nostru, mi-au dat putința să întorc vizita fraților basarabeni și să stau un an aici, în pământul acesta eroic să cunosc și să iubesc pe frații mei în suferință... Dar timpul a trecut și eu mă voi întoarce iarăș de unde am plecat, lăsând frații la cuibul lor statornic.

Acum când plec, dorul colindă pe toate meleagurile Basarabiei și-și ia rămas bun dela toți și le trimit salutul meu cordial, frătesc.

M'am simțit destul de bine aici și am trăit din seva provinciei. Am cunoscut oameni buni și buni prieteni, firi calde și ospitaliere. Sufletul sensibil și domol al basarabeanului l-am înțeles și l-am cuprins în sufletul meu și-l voi purta departe și acolo, pe pământul Olteniei.

Gândurile de românism ce cresc și sburdă în acest colț de țară, le voi împărtăși tuturor, iar ținuturile arse de soare le voi avea icoane minunate în fața ochilor mei.

Cu greu te desparți de locurile care le-ai iubit și le-ai făcut lanț cu cele ale copilăriei, ca să nu simți fiorul dragostei lor.

Acum, Basarabia a început o lume nouă, o viață care pulsează viu și hoardele barbare gem azi apăsate de propria lor răutate. S'a descătușat pământul acesta de leprele iudaice, și românul este stăpân la el acasă.

Orașul Chișinău m'a primit în ruine și azi este plin de flori și de verdeață. L'am iubit ca pe satul meu natal și nu-l voi uita niciodată.

Sunt doruri pe care trebue să le iei cu tine, să le porți ca pe un talisman în lupta vieții acesteia.

Mă despart de colegi, care au fost prieteni, camarazi mai mici și mai mari, care ți-au șoptit un „bine ai venit frate" și o părere de rău că pleci. Nu voiu uita pe nimeni din cei ce mi-au întins mâna frățește, aci în cetatea Basarabiei, unde nu cunoșteam la 'nceput pe nimeni.

Pe toți scriitorii și ziariștii Basarabiei, cu care am împărtășit gânduri, cu care am colaborat, cu care am trăit sufletește. Redacția, era poarta de intrare în sufletul Basarabiei și din ea m'am adăpat.

E greu să te desparți de suflete calde, de condeiele aprinse, de prieteni, pe care i-ai cunoscut.

De familiile unde te-ai simțit atât de bine, de societatea ortodoxă, unde am lucrat și am simțit ce 'nseamnă credința femeii basarabene, în slujba ortodoxiei și a neamului.

De casa unde am aprins un pic de lumânare, sau un cioc de lampă, când era pustiu și viața abia se 'nfiripa.

De iubiții mei elevi pe care i-am chemat în lupta ortodoxiei noastre și de care trebue să mă despart acum. Pe străzile lungi și drepte ale Chișinăului, va crește altă viață și eu voi pomeni cu drag „am fost și eu pe acolo".

Și cern amintirile toate prin toate sitele. In ziua despărțirii ca'ntr'un roman, eroul cade învins de atâta pasiune.

Din mijlocul acestui oraș patriarhal pleacă un fiu care v'a iubit și care nu va uita nici zilele grele, nici zilele bune; le va face un mănunchi de gânduri, de amintiri.

Ziua despărțirii a venit, iară toamnă și frunzele galbene din grădina Soborului se legănau de vânt și cădeau încet ca niște suflete spre moarte și azi e August și este frumos. Luna apare în noapte cu aier rece, cu visuri de copilă, departe de grijile acestei lumi.

N'am uitat să-mi iau bun rămas dela cei care m'au primit, să-mi iau bun rămas dela Basarabia.

Un vânt răcoritor, se mișcă peste orașul plin de flori, de verdeață. Sunt ceasuri de plăcută aducere aminte, sunt ceasuri de despărțire, de suprem cuvânt, e timpul când îți acoperi fruntea și zici:

Bun rămas, Basarabie!...

EMILIAN D. PETRESCU

UN BIROU DE INFORMAȚII AL COMITETULUI PENTRU ORGANIZAREA SERBĂRILOR DESROBIRII

Comitetul întocmit pentru organizarea serbărilor desrobirii și a expoziției regionale ce va avea loc la Chișinău, a hotărît ca pe lângă prefectura județului Lăpușna să funcționeze un birou de informații.

Comisiunea însărcinată cu încartiruirea oaspeților ce vor lua parte la serbări, în ședința pe care a ținut-o mai zilele trecute a hotărît ca șeful acestui birou să fie d. chestor Marinescu, în lipsă fiind ajutat de d. Zgher Corn, șeful de cabinet al d-lui prefect Șt. Georgescu.

Deocamdată biroul poate da relații precise la modalitatea de cazare și aprovizionare a celor sosiți la serbări și ține legătura între membrii comisiunei care în momentul de față cercetează casele în care trebue să fie găzduiți oaspeții.

Totodată s'a hotărît ca sub auspiciile acestui birou să se tipărească aproximativ 100 de ghiduri cu harta mărită a Chișinăului pentru a se putea da informații imediate și precise.

INTÂIETATEA CLERICILOR IN SLUJBELE BISERICEȘTI CU SOBOR

Consiliul Eparhial al arhiepiscopiei Chișinăului a dat un ordin circular tuturor parohiilor, prin care se aduce la cunoștința întregului cler din eparhie că pentru buna rânduială în slujbele cu sobor se stabilesc următoarele norme în privința întâietății:

1) Când slujesc mai mulți clerici în aceiași treaptă erarhică, întâietatea o are cel mai vechi în treaptă; în ranguri bisericești egale, întâietatea o are cel mai vechi în rang, indiferent de vechime în treaptă.

In cazul când slujesc doi clerici hirotonisiți în aceeași zi, întâietatea o are cel mai în vârstă.

2) Clerul monahal în trepte egale și ranguri corespunzătoare cu clerul mirean, are întâietate, monahul având întâietate față de mirean în biserică.

3) Clerul administrativ în trepte și ranguri egale are întâietate față de ceilalți clerici.

4) Clericii având funcțiuni administrative au întâietatea locului în cercul lor de activitate, la trepte și maguri egale, față de clericii în aceiași funcție administrativă.

5) In caz de delegații speciale dela chiriarhul eparhial, acest delegat are întâietate față de toți ceilalți clerici, inclusiv cei administrativi.

6) In cazuri speciale rămâne în vigoare și principiul bisericesc: cum dispune cel mai mare.

In privința celorlalte ranguri bisericești, ordinul circular prevede următoarea corespondență dintre rangurile clerului de mir și ale celui monahal, după cum urmează: diacon-ierodiacon; preotdiacon-arhidiacon; preot-ieromonah, sachelar-singhel, iconom-protosinghel și iconom stavrofor-arhimandrit.

PROBLEMA CALULUI TRĂPAȘ BASARABEAN

Cu prilejul conferinței agricole pe care d. ministru Aurel Pană a avut-o cu reprezentanții instituțiilor în subordine din localitate, d. avocat Haralambie Marchetti, mare proprietar din județul Lăpușna a ridicat în discuție problema trăpașului basarbean.

D-sa i-a explicat d-lui ministru că rasa obișnuită de reproducători pentru trăpașii basarabeni a fost întotdeauna calul Orloff, acesta fiind mult mai masiv și mai potrivit pentru lucru ca reproducătorii trăpașilor ardelean și american din Muntenia.

Neajunsul e că grajdurile ministerului agriculturii aflate la Chișinău au fost răvășite din vre'o 70 de armăsari Orloff rămânând abia vre'o 3.

In concluzie d. Marchetti cere să se intervină pentruca cifra să fie refăcută din nou.

Acești armăsari vor fi adunați de pe piața Basarabiei.

A apărut în editura „GORJAN"

ORDIN de MISIUNE

o carte de războiu trăită cu echipagiul său de bombardament

de ION BALEANU

Volumul este ilustrat cu o copertă de P. Grant și conține 32 fotografii autentice

Prețul lei 120

DOCTOR

AL. FILOTI

Vechiu Medic Primar de Spital

BOLI INTERNE, CHIRURGICALE ȘI DE FEMEI OPERAȚII CHIRURGICALE

Consultații 10—1, 3—5

Str. Universității 15, colț cu str. Berthelot.

AVOCATUL

Anibal I. Gheorghiu

și-a reluat ocupațiile profesionale și primește zilnic orele 7—8 dim. și 5—7 seara Str. Mărăști (fostă Bartolomeu) Nr. 1 Chișinău

888

PROFESOR

ȘT. HONDRU

AVOCAT

s'a reîntors definitiv la Chișinău

Str. I. H. Rădulescu 72

Orele de primire 4—8 p. m.

GUVERNĂMÂNTUL BASARABIEI

Directoratul Culturii Naționale

Liceul Industrial de băeți Chișinău

Înștiințare

Nr. 3242 din 30 Iulie 1942

Se aduce la cunoștiința celor interesați că în ziua de 10 August 1942, orele 18, la sediul Liceului Industrial de băeți Chișinău, strada Viilor 91, se va ține tragerea prin bună învoială pentru darea în antrepriză a lucrărilor de reparație a clădirilor Liceului, str. Viilor 91 și str. Mareșal Averescu, 46, în valoare totală de 4.980.000 lei.

Garanția 5% din valoarea ofertei, în numerar sau efecte de Stat la purtător va fi depusă în plic separat, odată cu oferta, la Secretariatul Liceului, str. Viilor 91.

Consultarea caetului de sarcini și a devizelor, se poate face în orele de serviciu la secretariatul Liceului, unde se pot lua orice informațiuni.

Director, ing. A. DRĂGANCIU

Secretar, *Victor Cernat*

INFORMAȚII

Prin decizia d-lui General C. Gh. Voiculescu, Guvernatorul Provinciei Basarabia, Nr. 258 din 25 Iulie 1942, detașarea d-lui Opreș Enache, șef de serviciu, dela Subdirectoratul zootehnic și sanitar veterinar, la Directoratul agriculturii și domeniilor, în funcțiunea de șef al serviciului administrativ, încetează pe data de 15 Iulie 1942.

Se numesc în funcția de subinspectori onorifici de vânătoare, pe data de 20 Iulie 1942, următorii:

D. Stamate Macarie, pentru plasa Volintiri, jud. Cetatea Albă și d. locot. Radu Nicolae, pentru plasa Bairamcea, jud. Cetatea Albă.

Direcțiunea Școalei de Gospodărie urbană gr. I din Bolgrad anunță că înscrierile și reînscrierile se fac în fiecare zi la cancelaria școalei.

La această școală se primesc eleve bursiere și solvente în următoarele condițiuni:

In cl. I se primesc elevele cu patru clase primare.

In clasele următoare se primesc absolvente dintr'o clasă de curs inferior al unei școli secundare.

Elevele absolvente ale cursului complimentar (7 clase) se pot înscrie în cl. III a școalei urbane de gospodărie gr. I în urma unui examen de diferență la limba franceză, care se va ține pe data de 15 Septembrie a. c. la școala respectivă.

D. ing. agr. Motoc I. Cosma se angajează temporar, pe ziua de 1 August 1942, în condițiunile art. 59 din Codul funcționarilor publici, repartizându-se la Grădinile Statului Copanca, pendinte de Camera agricolă Tighina.

Pe timpul angajării, va fi plătit cu diurna lunară de lei 8.730, corespunzătoare gradului de inginer agronom stagiar, grupa A 10, tipul 27, la categoria IV localități (din care s'a scăzut 10% pentru Casa Pensiilor), plus ajutorul familiar.

DIRECȚIA învățământului primar din Directoratul Învățământului din Basarabia, a trimis tuturor inspectorilor de circumscripții școlare o circulară, potrivit căreia învățătorii cari binevoiesc sunt rugați să răspundă la un chestionar în care este vorba de anumite probleme pedagogice.

Ministerul Culturii recomandă învățătorilor să aplice chestionarul trimis, iar constatările să fie trimise d-lui inspector școlar Ion Georgescu, din Ministerul Culturii Naționale.

ZILELE acestea se va ține la Consiliul Eparhial al Arhiepiscopiei ședința secției administrative pentru numiri și transferări de preoți și cântăreți.

Candidații la preoție, licențiați în teologie, care n'au satisfăcut serviciul militar nu vor fi propuși pentru numiri decât după ce va veni răspuns dela Minister că pot fi hirotonisiți fără serviciul militar.

Inregistrarea obligatorie a refugiaților din nordul Ardealului

Toți refugiații din Transilvania de Nord sunt obligați a-și viza canetele de refugiați. Termenul de înscriere acordat prin comunicatul din 22 Iulie 1942 se prelungește până în seara zilei de 8 August a. c. când se va încheia definitiv listele.

Viza se va face pentru cei care au domiciliul în București, la Comisariatul General al Refugiaților din Calea Călărași 18, afară de funcționarii publici domiciliați în București care vor face viza la Departamentul respectiv.

Acei care au domiciliul în orașele nereședință și în sate vor face viza la primăriile respective.

Refugiații care nu au carnete sunt obligați a-și scoate carnete, cei din București la Comisariatul general al refugiaților iar cei din provincie dela birourile de refugiați ce funcționează pe lângă fiecare prefectură.

PE FRONTUL DIN EGIPT

ATACURILE BRITANICE AU FOST RESPINSE

Pe frontul din Rusia trupele italiene au cooperat cu succes la victoria comună

ROMA. 7 (Rador). — In cercurile militare autorizate italiene se declară următoarele cu privire la evenimentele militare ce s'au desfășurat dela 31 Iulie până la 5 August:

In cursul acestei săptămâni, adversarul a efectuat pe frontul egiptean un singur atac, care a fost respins de divizia „Trento". Neisbânda încercărilor sale precedente și pierderile grele pe care le-a suferit, l-au obligat vădit pe inamic să-și suspende atacurile contra pozițiilor noastre. Efectele înfrângerilor suferite de adversar în cusul săptămânilor precedente sunt acum evdente: Rezultă în adevăr că vreo câteva unități britanice au fost retrase din primele linii pentrucă fuseseră greu încercate și trebuie să fie complet reorganizate. S'a stabilit pe de altă parte că unități noui au fost trimise în prime linie, ceeace face să se prevadă o reluare a atacurilor inamice.

Presa și propaganda anglo-americană caută în vremea aceasta să ghicească planurile axei, făcând nesfârșite presupuneri și trădând o mare îngrijorare. Evenimentele se vor însărcina să desvăluie, la momentul potrivit care sunt planurile comandamentelor axei.

Activitatea aviației britanice a fost și ea mai slabă. Câteva acțiuni de oarecare amploare au fost efectuate contra bazelor noastre din spatele frontului și mai ales contra Tobrukului, dar stricăciunile pricinuite la clădiri și la câteva vapoare ancorate, au fost lipsite de importanță, grație mai ales reacțiunei pline de efect a apărării antiaeriene, care a doborît la Tobruk 3 avioane inamice. Aviatorii de vânătoare ai axei au fost foarte activi, oprind numeroase formațiuni inamice și distrugând peste 20 de avioane britanice, dintre care 6 au fost doborîte într'o singură luptă dată de o formațiune italiană. Vânătorii italo-germani au confirmat astfel superioritatea lor calitativă care în acest domeniu înseamnă mult mai mult decât superioritatea numerică. Bombardierele axei au efectuat numeroase acțiuni în spatele frontului inamic, lovind concentrări de trupe și de mașini, avariind căi de comunicație și bombardând cu mare efect aerodromurile înaintate din regiunea Alexandria.

In Rusia, a 3-a divizie rapidă italiană, care operează în marele cot al Donului, a împrăștiat cu succes importante poziții inamice și cu deosebire capul de pod dela Serafimovici, capturând peste 1200 de prizonieri și distrugând vreo 30 de tancuri, multe din ele de tip greu de 34 tone. Aceeași divizie a respins apoi violente contraatacuri ale bolșevicilor. Valoarea trupelor italiene și marea lor participare la desvoltarea victorioasă a operațiunilor au fost subliniate printr'un ordin de zi al unuia dintre principalii comandanți militari germani.

Ofensiva aeriană contra Maltei a fost continuată ziua și noaptea cu rezultate excelente.

Un trafic maritim foarte intens s'a făcut între Peninsulă și Libia. Atacurile avioanelor și submarinelor engleze contra convoaielor noastre au fost respinse.

Se subliniază în sfârșit, în cercurile militare italiene, importanța torpilării unui crucișetor sovietic de clasa „Crimeia Roșie", efectuată în largul Feodosiei de o flotilă de vedete italiene. Pierderile acestei unități este cu atât mai dureroasă pentru Soviete, cu cât crucișătorul scufunda se pregătea fără îndoială să sprijine forțele terestre sovietice care operează în regiunea Donului.

IN PREAJMA UNOR MARI EVENIMENTE PE FRONTUL DELA EL ALAMEIN

de col. ARTURO FERRARA

Englezii au continuat să trimeată pe frontul egiptean, cu toate mijloacele, cu avioanele, cu autocarele, pe picioare, tot ceea ce în materie de trupe și de mijloace de războiu le-a fost cu putință să adune din Orientul Mijlociu. Comandamentul englez a jucat, cum era firesc, ultima carte pentruca să împingă înapoi coloanele Axei, atacându-le într'un moment în care mai erau încă foarte pronunțate inevitabilele lor dificultăți de intendență, ca să câștige în chipul acesta timpul necesar ca să poată ajunge pe front alte forțe și să înceapă o contra ofensivă în stil mare. Această contra ofensivă, efectuată prin violente atacuri sprijinite de mijloace cuirasate engleze și americane, luate până și dela convoaiele transportând materiale pentru India, pentru Rusia și pentru Turcia — se desfășoară de câteva săptămâni fără să se fi putut ajunge la nici un rezultat.

Forțele Axei au continuat să realizeze toate mișcările lor, iar dispozitivul lor, pe temeiul planurilor, se află în așteptarea continuării înaintării lor spre răsărit, care nu va întârzia să fie începută la momentul oportun. Auchinleck nu a izbutit, în ciuda enormelor eforturi făcute și a abundenței de mijloace — printre care se află și faimoasele tancuri americane grele tip generalul Lee — să câștige teren spre apus și să dea o mai amplă respirație fortăreței Alexandria, care rămâne totuș sub imediatul control al aviației italiene și a pierdut putința de a absolvi în Mediterana răsăriteană atât de importanta sa funcție de bază aeriană și maritimă.

In aceste treizeci de zile de violente și repetate atacuri britanice împotriva frontului dela El Alamein, forțele italo-germane terestre și aeriene, cu toate că au fost încercate în lungi lupte și de multe săptămâni de oboseli care distrug, au știut să reacționeze viguros, să contraatace și să manevreze pricinuind grave pierderi inamicului în oameni și materiale, astfel încât pierderile „sigure" suferite de englezi dela 26 Mai la 25 Iulie pe frontul libico-egiptean s'au ridicat la 88 avioane distruse, 800 tunuri și 1500 tancuri capturate sau distruse și la 80 mii prizonieri. Acestor date trebue să le adăugăm pe cele referitoare la morți, răniți, dispăruți și la bolnavi.

In Mediterană, în aceiași perioadă, pierderile britanice sunt reprezentate de: 9 nave de război și 17 de comerț scufundate; 12 nave de război și 22 de comerț grav avariate.

Lupta continuă între golful arabic și marginea sufocantei depresiuni de deșert dela El Qattara, iar diviziile italiene și germane se întrec în dovezile camaraderești de eroism și de rezistență. In spatele frontului terestru și pe mare, pe o întindere de mii de kilometri se desfășoară intens impunătoare mișcări de intendență în vederea alimentării bătăliei și a pregătirii rezervelor și depozitelor pentru toate necesitățile.

Marina italiană, submarinele germane și aviația Axei, domină marea și cerul și asigură, nepăsătoare față de orice jertfă și de orice risc, regulata funcționare a atât de complexei mașini de intendență, care îngădue trupelor să trăiască, să se miște și să lupte. Vremea trece și adversarii Axei nu vor putea rămâne insensibili la victoriile ei pe frontul sudic rusesc, biruinți care nu vor putea să nu influențeze asupra unității frontului sovietic și asupra legăturilor dintre armatele bolșevice și cele britanice.

Vor putea oare englezii să se bizue, încă multă vreme, pe relativa liniște din Orientul Mijlociu și din Egipt pentru ca să se poată dedica, cu toate forțele lor, frontului dela El Alamein? Aceasta este una din întrebările cele mai grave și fără îndoială că frământă astăzi mintea comandamentului britanic.

TRUPELE GERMANE

SUNT IN PREAJMA TERITORIULUI PETROLIFER DIN CAUCAZ

Urmări catastrofale pentru Moscova

BERLIN, 8 (UTA). — Inaintarea trupelor germane în direcția Caucazului a pătruns acum în vecinătatea imediată a ținutului petrolifer rusesc, pregătind astfel un succes de care tabăra inamică se temea cel mai mult: acela de a priva pe sovietici de cea mai mare parte a rezervelor lor de petrol și de a spori tot deodată în chip considerabil potențialul de războiu al aliaților împotriva bolșevismului. Dacă, în cursul primului războiu mondial, se putea spune că „victoria puterilor Occidentale plutea pe un talaz de petrol, atunci se poate spune astăzi că în războiul de față talazul acesta nu mai vine în sprijinul aliaților apuseni devreme ce petrolul din Asia răsăriteană e pierdut, iar cel din Caucaz e și el aproape cu totul pierdut, prin înaintarea germană.

După cum se știe, Uniunea Sovietică stătea în rândul al doilea după Statele Unite, pe lista țărilor producătoare de petrol. In cifre, s'a precizat că în cursul lui 1940 producția Statelor Unite se ridica la 180.000.000 tone sau 62,1 la sută din producția mondială, în timp ce Uniunea Sovietică producea 34,2 milioane tone, respectiv 12,2 la sută. Pe deasupra, Uniunea Sovietică dispunea de rezerve considerabile, care puteau fi considerate mai mari încă decât cele ale Statelor Unite.

REZERVELE SOVIETICE IN MATERIE DE PETROL

După evaluările sovietice, care însă sunt în genere discutabile, rezervele în materie de petrol se cifrau astfel, în anul 1938:

Aserbaidshan (Baku)	2.565	29
Georgia	176	2
Caucazul de Nord	654	8
Kuban și ținutul Mării Negre	236	3
Ținutul Enbei	1,171	14
Ținutul de Vest-Volga	2,704	31
Sachalin	318	4
Asia Centrală	812	9
In total	8,636	100

După cum reiese din aceste cifre, rezervele totale ale Uniunei Sovietice, rezerve cifrate la 8,636 milioane tone ar reprezenta jumătate din rezervele mondiale. Firește că valorificarea acestor rezerve e o chestiune de viitor, mai ales în ce privește cele din ținutul Uralilor și al Volgei. Intr'adevăr, în cursul anului 1938, în Aserbaidshan inclusiv Georgia, s'au obținut 21,19 milioane tone, sau 73,5 la sută din producția totală, în timp ce în ținutul Volgei și al Uralilor nu s'au obținut decât 1,29 milioane tone, respectiv 4,5 la sută. Ținutul petrolifer caucazian, care e de imensă însemnătate pentru Uniunea Sovietică, este de pe acum scos din funcțiune, dată fiind înaintarea trupelor germane, chiar dacă ținutul petrolifer propriu zis n'a fost încă admis, — căci toate căile de legătură, aproape, au fost tăiate. Punctele principale din acest timp sunt trei: Baku, pe peninsula Abscheron, lângă Marea Caspică, Groznij, la poalele Caucazului, în apropierea râului Terek și Maikop, în vecinătatea Kubanului, lângă Marea de Azov. Pentru 1942 sovieticii evaluau astfel producția de aci:

Baku: 27 milioane tone, sau 57 la sută din producția totală.

Groznij: 4,1 milioane tone sau 8,7 la sută din producția totală.

Maikop: 3,7 milioane tone sau 7,8 la sută din producția totală.

Chiar dacă Baku nu pare încă direct amenințat, căci se află dincolo de Caucaz, e destul să se arunce o privire pe hartă spre a se vedea că în schimb Maikopul și Groznij sunt ca și scoase din funcțiune.

O GROAZNICĂ LOVITURĂ PENTRU SOVIETE

Intregul Est, Sud-Est și Centru al Uniunei sovietice se aproviziona de aci. Numeroase conducte de petrol asigurau transportul. Cele circa 50.000 de tractoare ale agriculturii sovietice consumau imense cantități de petrol. Pierderea acestui teritoriu constitue deci pentru sovietici o lovitură catastrofală și e de văzut cum vor reacționa, peste foarte scurtă vreme, opinia sovietică și americană în fața unei asemenea pierderi, cu atât mai mult cu cât renunțarea la un ținut de atâta însemnătate pentru sovietici nu mai poate fi înfățișată drept o „retragere strategică" și reprezintă o înfrângere catastrofală a lui Timoșenco.

Acțiunea pentru îmbunătățirea islazurilor

Ministerul Agriculturii și Domeniilor a continuat și anul acesta acțiunea pentru îmbunătățirea islazurilor.

După rapoartele primite dela Camerele de Agricultură, s'a însămânțat pe islazurile din 44 județe o suprafață totală de 90.100 ha., cu plante de nutreț vivace și anuale.

Aceste însămânțări s'au făcut sub îndrumarea tehnică a organelor agricole exterioare și cu sămânța distribuită de Minister.

Pentru întreținerea în bune condițiuni a pășunelor naturale, s'a grăpat suprafața de circa 200.000 ha. și s'a curățat de mărăcinii su...

RELIGIA, OMUL ȘI ȘTIINȚA!...

In nemăsurata vreme a existenței pământești, omul a fost și rămâne unealtă a vieții ce se desfășoară în nestagnare, după criteriile legilor care se produc fără manuale și fără slove.

Din misticismul religiei, din filosofia poporană caracteristică oricărui popor, se toarce povestea vieții ce se transmite necontenit și nestingherită peste generații, păstrând acelaș fond în legile creațiunei, cu toată denaturarea pe care formele abstracte și lipsite de temeiu, ar veni îmbrăcate în haina minunată a retoricei, pentru a transforma structura sufletească moștenită dela primul om. Peste veacuri frământarea formelor au fost mari și multe, dar, au pierit repede acelea, care s'au sprijinit pe abstract pe retorismul gol al desertăciunei care a căutat să denatureze fondul care este însăși viața ce nu poate dăinui fără legea spiritualității, fără misticismul care este strâns legat de om, dela naștere și până la încetarea din viață.

Toate aceste frământări nesigure se petrec atunci când formele de viață sunt strecurate viclean, (de pildă regimul comunist) schimbarea acestei forme de viață prin forța uciderei s'a făcut, dar... fondul a rămas acelaș, și ca să sugrumi fondul trebue să distrugi întreg universul... Ori aceasta este peste puterile închipuirei omenești!...

Chiar dacă cineva n'a auzit nici o dată glasul religiei, totuși îl simte, și-l caută, în lemn, în piatră în astri, iar atunci când puterea pozitivă se arată prin minuni în cugetul lui, misticismul care nu l-a părăsit nici o dată, îl poartă spre adevăr, spre Dumnezeu.

Frământările care nu s'au sprijinit pe baze de adevăr, ele n'au putut clădi nimic sănătos, fiindcă au trebuit să piară prin însăși rătăcirea lor.

Reclădirea lumii se face astăzi prin oamenii pe care viața i-a creat ca să-i continue lucrarea spre petrea omenirii așa după cum a fost făgăduită.

Judecata astăzi se primește prin oameni, așa cum Lot a primit în cetatea Sodomei și a Gomorei pe îngerul judecător trimis printre oameni. Pornirea răzvrătitoare a geniului răului, a cărui armură este trufia, se ridică împotriva a tot ce stă deasupra ființei omenești, sfidând legile creațiunei și tot ce face legătura între ele și om;

mărginindu-se a crede că numai prin știință, având puterea ei, va putea răsturna orice altă lege. Dar... știința fără religie nu se poate concepe, știința într'adevăr poate desvălui elemente utile sau, dăunătoare omenirii, atunci când sunt însă lipsite de forța spirituală, care se manifestă prin om indiferent de natura lor, ele se prăbușesc greoiu peste acei cari i-au socotit forța mai de temut decât a puterilor supranaturale.

Religia, Omul și Știința, sunt treimea cea nedespărțită care alcătuește viața și care nu pot exista în părți separate, căci altfel destrămarea lor ar lua formă de haos, și atunci o ciocnire formidabilă s'ar produce între ele și totul ar păși spre o descompunere totală.

Înțelepciunea este cârma și stâlpul faptelor greșite, prin înțelepciune se poate cunoaște puterea creațiunei; fiindcă ori cum ni l-am închipui pe Dumnezeu, El este și va rămâne, eterna substanță creatoare a necuprinsului.

S. Calagiu

DUPĂ 500 KM. DE MARȘ

Infanteria română dincolo de Don

In legătură cu acțiunea vitejească a trupelor române, „Voelkischer Beobachter" publică o dare de seamă depe front care descrie înlocuirea unei divizii germane motorizate, ce deținea un cap de pod pe cursul inferior al Donului, cu trupe românești. Este vorba de primele formații române ce au trecut cursul inferior al Donului. Formațiile acestea, care străbătuseră mai bine de 500 km., în marșuri zilnice de câte 40 și 50 km., nu avuseseră parte decât de două zile de odihnă, în acest răstimp. Cu toate acestea ele nu păreau de fel obosite, iar în clipa când au ajuns pe malul Donului, — spune corespondentul german, — ele făceau o impresie excelentă. Fluviul a fost trecut pe un pod făcut din pontoane și apărat de artileria antiaeriană germană contra atacurilor aviației inamice.

Inlocuirea aceasta de trupe, la capul de pod al Donului, a fost observată de bolșevici, care au încercat în timpul nopții să dea un atac. El au deschis un foc înverșunat împotriva pozițiilor române și au atacat încă din timpul nopței, cu forțe ridicate. Au fost însă respinși de trupele române, după ce se apropiaseră până în imediata vecinătate a liniilor înaintate.

Corespondentul subliniază, în continuare, că felul cum se întâmpină trupele germane și cele române, dovedește o deosebită cordialitate. Chiar dacă ostașii nu se înțeleg cu vorba, scrie corespondentul, gesturile și fețele lor surâzătoare spun totul. Ostașii schimbă țigări între ei și manifestă, prin tot felul de atenții mărunte, camaraderia ce-i leagă pe unii de alții".

EXAMENUL DE DEFINITIVAT AL AVOCAȚILOR

Lămuririle ministerului de justiție

Deoarece printre tinerii avocați stagiari supuși examenului de definitivare anunțat pentru zilele de 13 și 14 Sept. 1942 s'au exprimat unele nedumeriri cu privire la rostul și condițiunile în care se va ține acest examen, ministerul justiției dă următoarele lămuriri:

Nu trebue să se creadă că, cu această ocaziune, se va impune candidaților memorizarea unei anumite materii și cu atât mai puțin că ar putea fi vorba de revenirea asupra cursurilor predate în Facultate.

Prima preocupare va fi să se verifice și pe această cale dacă avocatul stagiar a protestat efectiv în timpul stagiului și dacă în această perioadă și-a însușit noțiunile elementare de natură practică precum și un stil juridic corect în exprimarea scrisă sau verbală. Va avea loc o examinare scrisă, care se va ține în așa fel încât candidatul să fie pe cât posibil pus în condițiunile normale în care se găsește în biroul său; astfel bunăoară i se va cere o redactare corectă în acțiuni sau acte, o perfectă cunoaștere a limbii române, etc., dar nu i se va face nici o vină dacă nu va cunoaște pe dinafară o problemă asupra căreia adesea chiar și un avocat definitiv se informează consultând biblioteca sa.

Rațiunea probei orale este tot de natură practică și chiar dacă în lege s'a prevăzut la această probă o discuțiune asupra unei probleme de drept controversate (trasă la sorți din 20 de probleme), aceasta nu înseamnă că avocații stagiari trebue să se preocupe de toate problemele controversate ale dreptului și să încerce să le memoreze. Rămâne la înțelepciunea comisiei examinatoare să conducă desbaterile în așa fel încât candidatul să nu fie lezat de faptul că i-ar cădea la sorți o controversă pe care, întâmplător, nu a întâlnit-o încă în cursul carierei sale.

In schimb însă, comisiunea va căuta să-și dea seama în modul cel mai precis din modul cum tânărul stagiar se exprimă și raționează dacă într'adevăr el este familiarizat cu practica profesiunii și dacă a căpătat mentalitatea juridică necesară spre a putea profesa în mod independent. Organele de conducere ale corpului avocaților precum și ministerul justiției urmăresc ca Barourile să fie constituite din avocați profesanți, iar nu din profani și că justițiabilul care recurge la serviciile unui avocat, să întâlnească pe un liber profesionist suficient de familiarizat cu meseria sa, spre a nu-și expune clienții la pierderi de drepturi și la pagube iremediabile.

In rezumat deci, fără a repune în discuție cunoștințele teoretice și titlurile academice dobândite până acum, scopul examenului de definitivare este exclusiv acela de a elimina sau supune unei prelungiri de stagiu pe acei licențiați sau doctori în drept cari, după înscrierea lor în Corp ca stagiari, nu au înțeles să ia niciun fel de contact cu profesiunea și cu instanțele judecătorești.

Dimpotrivă este suficient ca un avocat stagiar să fi profesat chiar și în limitele restrânse permise de vremurile grele actuale și de o clientelă neformată încă complet, pentru ca el să fie sigur că întrunește condițiunile de a fi declarat definitiv.

Pentru avocații stagiari cari nu se pot prezenta la acest examen din motive de forță majoră, în legătură cu obligațiile lor militare se vor ține examene ulterioare dar li se va acorda vechimea ca definitiv în ... a colegilor cari se

Turnarea marelui film „Odessa"

In vederea turnării scenelor de exterior ale filmului „Odesa" sosește astăzi în țară regisorul italian Carmine Gallone, și compatrioata noastră Maria Cebotari, interpreta principală a filmului, împreună cu o echipă de tehnicieni italieni.

In acelaș scop au sosit la București de câteva zile cei doi interpreți principali, actorul italian Carlo Ninchi și G. Timică, care a turnat la Roma interioarele filmului, precum și directorii de producție italieni G. Gianuzzi și Carlo dela Porta.

... tată cu alți actori români și o numeroasă figurație, va realiza în jurul Bucureștilor și la Odesa, cu concursul Oficiului Național Cinematografic, ultimile scene ale acestui film, realizat după scenariul d-lor N. Kirițescu și Gh. Gherardo Gherardi și sub direcția de producție a d-lui I. Cantacuzino.

Filmul, glorificare a virtuților ostășești și a epopeei noastre militare, care a culminat cu cucerirea Odesei, va fi prezentat de O. N. C. la Expoziția Cinematografică dela ...

A APĂRUT

BULETINUL BIBLIOGRAFIC AL BIROULUI DE INFORMAȚIUNI ITALIENE

— An. I. No. 1, cu următorul cuprins:

I. CĂRȚI GERMANE, pag. 2-3: Heinrich Bauer: „Schicksalswende Europas".

II. CĂRȚI FRANCEZE, pag. 3-4-5: George Bonnamour: „Le vrai visage de l'Angleterre".

A. L. Jeune: „L'or a perdu la guerre".

III. CĂRȚI ITALIENE, pag. 5: Mario Bocci: „La partecipazione dei lavoratori agli utili delle imprese".

IV. CĂRȚI CROATE, pag. 6: Ante Pavelic: „Errori ed orrori: comunismo e bolscevismo in Russia"...

CELE MAI IMPORTANTE EVENIMENTE POLITICE ŞI MILITARE ALE SĂPTĂMÂNEI DELA 2-9 AUGUST 1942

Biruinţele germano-române şi aliate in Răsărit

BERLIN, 8 (Uta). — Situaţia pe frontul răsăritean se caracterizează şi mai departe prin înaintarea fără răgaz a trupelor germane şi aliate. In ciuda ordinului categoric al lui Stalin de a se înceta îndată orice nouă retragere, mareşalul sovietic Timoscenco, care a dat ordinul să se folosească o apărare elastică, nu a reuşit să oprească retragerea precipitată a trupelor bolşevice. Timoscenco nu a reuşit nici măcar să alcătuiască o linie de front pe malul sudic al Donului. Inaintarea trupelor germane şi aliate a ajuns acum în vecinătatea deluroasă a Caucazului.

Prin ocuparea nodurilor de căi de comunicaţie Kropotkin şi Tihoretk, întreaga reţea de căi ferate din faţa Caucazului e întreruptă. Pentru situaţia sovieticilor pe frontul sudic e semnificativ faptul că, în ciuda tuturor eforturilor făcute, ei nu au reuşit să păstreze căile ferate mai de seamă din cuprinsul frontului lor, căi ce le-ar fi asigurat [illegible] libertatea de mişcare în operaţii. Marşurile făcute de trupele germane şi aliate pe o căldură de vară tropicală şi care însumează în unele cazuri 1.500 km., sunt unice în istoria războaielor.

Soldatul german şi-a dovedit din nou superioritatea sa desăvârşită. Sovieticii au fost siliţi să-şi pună în joc trupele lor de rezervă. Luptele din anul trecut, cu sacrificiile zadarnice din timpul iernii, au lăsat urme. S'a putut stabili că printre prizonierii sovietici lipsesc aproape cu desăvârşire ostaşii între 20 şi 30 de ani. Deasemenea e izbitor tipul mongolic, ce precumpăneşte în rândurile prizonierilor.

Soarta flotei roşii din Marea Neagră

Flota sovietică a Mării Negre a trebuit să se retragă, după pierderea bazelor ei cele mai de seamă, la Noworosijsk şi Batum, în ciuda superiorităţii ei materiale. Imprejurarea aceasta arată că dominaţia asupra Mării Negre se capătă pe calea uscatului. Dacă trupele aliate reuşesc să ia din mâinile bolşevicilor bazele navale ce le-au mai rămas la dispoziţie, atunci flotei sovietice nu-i va rămâne decât să se scufunde, să se lase internată, sau să capituleze.

Fantasticele pierderi ale tonajului american

Vasele petroliere americane au pierdut, prin scufundarea în câteva luni a 163 unităţi ale lor, însumând 1.325.000 tone, cu 100 de mii de tone mai mult decât au construit şantierele americane din 1935 până astăzi. Pierderile anglo-saxone se ridică la jumătate din tonajul total, în materie de vase petroliere, de care dispuneau Statele Unite înaintea intrării lor în război.

Lupta Indiilor pentru descătuşarea de sub jugul britanic

Situaţia din Indii s'a încordat tot mai mult, după ce autorităţile engleze au percheziţionat, călcând legea, sediul partidului congresului. Gestul acesta pare a fi fost făcut cu gândul de a inventa pe socoteala lui Gandhi lucruri de natură să-l ducă pe acesta din nou la închisoare.

Faţă de problema indiană, s'a declarat din izvor autorizat japonez: „Japonia întâmpină cu toată simpatia şi înţelegerea mişcarea indiană pentru independenţă. Dar chestiunea independenţei Indiilor nu poate fi soluţionată decât de Indienii înşişi. Japonia nu va admite niciodată ca Indiile să fie folosite în scopuri militare de către anglo-americani, iar aceasta indiferent dacă poporul indian e independent sau nu".

Cum justifică plutocraţii englezi bombardarea oraşelor germane

Declaraţia deputatului Attley în numele preşedintelui de consiliu al Angliei, prin care s'a arătat, în plină Cameră a Comunelor, că bombardarea oraşelor germane reprezintă represalii faţă de pretinsele masacre de ostateci, săvârşite de germani, constitue o continuare a cunoscutei cuvântări ţinută de mareşalul englez al aviaţiei, care a declarat că aviaţia engleză nu bombardează obiective militare, cât oraşele a căror populaţie poate fi, în felul acesta, ţinută sub teroare.

Anglia capitulează în faţa Statelor Unite

Discuţiunile din Camera Comunelor în legătură cu legea asupra Statutului juridic al corpului expediţionar american sunt privite ca un nou simptom al slăbiciunii engleze faţă de aliatul american. Faptul de a se institui tribunale ce judecă după un Statut juridic străin, în teritoriul de sub suveranitatea unei anumite ţări n'a fost până acum posibil decât în acele ţări, care din pricina slăbiciunilor, erau silite să accepte o tutelă străină. Dacă Anglia face acum asemenea concesii faţă de Statele Unite, atunci ea dovedeşte că a capitulat faţă de aliatul ei şi că se află într'o situaţie penibilă.

Un brav: Sublt. Bădulescu Mihail din rgt. 12 Roşiori

ORDIN DE ZI Nr. 5 DIN 22 IULIE 1942

Sublocotenentul Bădulescu Mihail din Regimentul 12 Roşiori, luând parte la toate operaţiunile până la Odesa, a fost grav rănit, pierzând braţul drept.

Pentru bravura sa şi faptele de arme săvârşite, a fost distins cu ordinul „Mihai Viteazul", cl. III-a şi „Crucea de Fier".

Fiind clasat invalid 100% şi acordându-i-se un concediu medical de un an de zile, ofiţerul stărue şi obţine să rămână în serviciul frontului, cerând să plece din nou imediat în fruntea unităţii sale alături de camarazii săi.

Pentru înaltele sale însuşiri ostăşeşti şi simţăminte faţă de Ţară, Rege şi Conducător, îl citez prin ORDIN DE ZI pe întreaga Armată, pentru a servi drept pildă.

SPORIREA UNOR CATEGORII DE SOLDE ŞI GRADAŢII OFIŢEREŞTI

„Monitorul Oficial" de azi publică decizia ministerului Apărării Naţionale prin care dobândesc drepturi la sporuri de soldă o serie de categorii de ofiţeri cari îndeplinesc comenzi sau funcţiuni superioare gradului şi gradaţie de vechime în grad.

Drepturile la spor de soldă pentru comandă sau funcţiune superioară gradului, decurg cu începere din ziua numirii şi încetează pe data părăsirii comenzii sau funcţiunii respective.

Categoriile de ofiţeri au apărut în „Monitorul Oficial".

In ce priveşte generalii, dreptul la spor îl au a cei cari deţin efectiv comenzi sau funcţiuni superioare gradului.

Excepţia o fac numai generalii cari fiind admişi la comandă superioară de către Consiliul superior al armatei, nu li se poate încredinţa acea comandă, pentrucă ocupă funcţiuni politice sau administrative de Stat, în timp ce camarazii lor, mai noi ca vechime în anual, deţin comenzi superioare.

DUPĂ 500 KM. DE MARŞ

Infanteria română dincolo de Don

In legătură cu acţiunea vitejească a trupelor române, „Völkischer Beobachter" publică o dare de seamă depe front care descrie înlocuirea unei divizii germane motorizate, ce deţinea un cap de pod pe cursul inferior al Donului, cu trupe româneşti. Este vorba de primele formaţii române ce au trecut cursul inferior al Donului. Formaţiile acestea care străbătuseră mai bine de 500 km. în marşuri zilnice de câte 40 şi 50 km. nu avuseseră parte decât de două zile de odihnă. In acest răstimp. Cu toate acestea, ele nu păreau de loc obosite. Iar în clipa când au ajuns pe malul Donului — spune corespondentul german — ele făceau o impresie excelentă. Fluviul a fost trecut pe un pod făcut din pontoane şi apărat de artileria anti-aeriană germană, contra atacurilor aviaţiei inamice.

Inlocuirea aceasta de trupe, la capul de pod al Donului, a fost observată de bolşevici, cari au încercat în timpul nopţii, să dea un atac aci. Ei au deschis un foc înverşunat împotriva poziţiilor române şi au atacat încă din timpul nopţii, cu forţe ridicate. Au fost însă respinşi de trupele române, după ce se apropiaseră până în imediata vecinătate a liniilor inamice. Corespondentul subliniază, în continuare, că felul cum se întâmpină trupele germane şi cele române, dovedeşte o deosebită cordialitate. Chiar dacă ostaşii nu se înţeleg cu vorba, scrie corespondentul, gesturile şi feţele lor surâzătoare spun totul. Ostaşii schimbă ţigări între ei şi manifestă, prin tot felul de atenţii mărunte, camaraderia ce-i leagă pe unii de alţii".

Telegrama Institutului Român de Energie către d. Mareşal Antonescu

Cu prilejul adunării generale a Institutului Român de Energie, d. Const. D. Buşilă, ministrul Lucrărilor Publice şi al Comunicaţiilor, preşedintele acestui Institut, a trimis d-lui Mareşal Ion Antonescu următoarea telegramă:

„Membrii Institutului Român de Energie, întruniţi în adunarea generală, găsesc de a lor primă datorie, azi, când mulţumită eroismului soldatului român şi luminoasei conduceri a Statului, Ţara şi-a redobândit cinstirea la care are dreptul şi şi-a întregit fruntariile răsăritului, să exprime simţimintele lor de adânc omagiu şi neclintit devotament Regelui, Conducătorului Statului şi Armatei, urându-le să-şi întregească izbânda implântând pentru veacuri hotarele Ţării pe fruntariile neamului".

România livrează Bulgariei sare

SOFIA, 8 (tp). — In baza acordului de clearing româno—bulgar între guvernul român şi cel bulgar s'a încheiat un acord privind livrarea pentru Bulgaria a 40.000 tone de sare.

Telegrama Şefu'ui armatei slovace către d. prof. Mihai Antonescu

Domnul prof. Mihai Antonescu, vice-preşedintele Consiliului de Miniştri a primit din partea d-lui general Catlos, şeful armatei slovace şi ministrul apărării naţionale următoarea telegramă:

„Vă rog Excelenţă să mă ertaţi că fiind pe front, pot să vă transmit numai cu întârziere, mulţumirile mele pentru urările ce mi-aţi făcut cu prilejul luptelor victorioase date de unităţile slovace, cari alături de glorioasele divizii germane şi române au cucerit războiul împotriva bolşevismului, poziţii permanente pentru noua ordine europeană pe frontul de răsărit.

General CATLOS
Şef al Armatei slovace şi ministru al apărării naţionale

Noul consul general român dela Istanbul

ISTANBUL, 8 August (tp). — Consulul general român de aici, d. Lucasevici a părăsit Istanbulul în cursul zilei de eri spre a se întoarce în România. D-sa urmează să fie pensionat. Succesorul d-sale, d. Paul Negulescu, a sosit deja aici.

Iarăşi cutremur de pământ în Turcia

ISTANBUL, 8 August (tp.) — **Observatorul seismografic Kandili dela Istanbul, a înregistrat la 5 August la ora 15, zece minute şi 33 secunde un uşor cutremur de pământ. Epicentrul cutremurului se află la 150 kilometri de observatorul seismografic.**

Preşedintele Tiso mulţumeşte Mareşalului Conducător

Domnul Mareşal Antonescu, Conducătorul Statului a primit din partea d-lui Tiso, Preşedintele Republicei Slovace, următoarea telegramă:

„Mulţumesc Excelenţei Voastre pentru felicitările şi pentru cuvintele de apreciere a participării trupelor slovace la lupta noastră comună.

TISO

Alte păduri în flăcări în Turcia

ISTANBUL, 8 (tp). — In timp ce incendiile din pădurile din regiunile Mermeris şi Milas au putut fi parţial localizate, focul continuă în pădurile de lângă Kavaldere şi Osmanie pricinuind până acuma pagube grele.

Percheziţii domiciliare evreilor cari dosesc mărfuri

Ministerul de Interne comunică:

Autorităţile au stabilit că cele mai multe abateri dela legile şi dispoziţiile economice impuse de împrejurările de război şi cele mai multe acte de sabotaj economic sau de speculaţiuni, dosiri de medicamente, stofe, încălţăminte, bumbac, alimente, etc. sunt săvârşite de evrei.

Pe de altă parte s'a constatat că foarte mulţi evrei se sustrag dela munca obligatorie, încercând să-şi câştige existenţa prin speculaţiuni neîngăduite sau săvârşesc acte de propagandă subversivă.

Faţă de aceste constatări, Ministerul de Interne a dispus ca să se facă percheziţiuni domiciliare.

Evreii cari vor fi găsiţi că au depozitat mărfuri, că s'au sustras dela munca obligatorie, că săvârşesc acte de sabotaj sau că au fugit din Bucovina şi Basarabia, vor fi deportaţi împreună cu întreaga lor familie peste Bug, iar mărfurile şi bunurile lor vor fi confiscate.

Acelaş regim va fi aplicat tuturor acelora care şi-au părăsit fără autorizaţie domiciliul, care-şi schimbă religia, pentru a se sustrage legilor în vigoare, sau săvârşesc acte împotriva ordinei economice şi siguranţei Statului.

ACAPARATORII DE ARTICOLE ALIMENTARE VOR FI INTERNAŢI IN LAGĂR

COMUNICAT

Ministerul Aprovizionării comunică:

Organele de control economic au constatat în ultima vreme că unii speculanţi încearcă acapararea de pe piaţă a unor articole alimentare sau de mare consum cu tendinţa de a face depozite private în vederea speculaţiunii acestor articole de mare necesitate.

Ministerul Aprovizionării atrage pe această cale atenţia că aceste încercări de speculaţiune, fiind prevăzute de legea sabotajului economic, vor fi aspru pedepsite cu internarea în lagăr şi confiscarea tuturor bunurilor vinovaţilor.

Autorităţile vor îndeplini percheziţiuni domiciliare, aplicând imediat sancţiunea internării în lagăr şi a confiscării.

Un roman de succes:

4 pe trimestrul 2

NEAGU RADULESCU

Autorul răsunătorului succes literar Turnul Babel, scriitorul şi humoristul Neagu Rădulescu, a dăruit numeroşilor săi cititori şi admiratori acum o săptămână, un roman de mare humor 4 pe trimestrul 2. Această carte se bucură de un inegalabil succes de critică şi librărie, căci într'o singură săptămână acest roman al adolescenţei şi dragostei se poate considera epuizat, editura „Contemporana" punând sub tipar o nouă ediţie.

A apărut în Editura „Ofar"
CARNET DE SOLDAT
de AL. RAICU
Emoţionanta spovedanie a unui ostaş care evocă frământarea câmpiilor de bătae. Un adevărat roman de războiu pe plan prozodic, ilustrat de pictorul ardelean
Nicolae Brana

DOCTOR
NINA Maior BONCIU
specialistă în boli de copii şi sugaci, S'A MUTAT în str. Marele Voevod Mihai (fostă str. Inzov) No. 13
Chişinău

Locotenent Colonel
Dr. Stamatiu
ŞEFUL SPITALULUI MILITAR
a reluat consultaţiile
BOLI INTERNE, OPERAŢIUNI CHIRURGICALE ŞI FEMEI
Consultaţiuni 3—5 p. m.
STRADA GENERAL BROŞTEANU 47
Lângă Turnul de apă

DOCTOR
A. MELEŞCOV
consultă pentru:
BOLI INTERNE, DE PIELE, VENERICE, SIFILIS
între orele 8-10 dim. 1-2 şi 4-8 jum. p. m.
Chişinău, Str. General Berthelot 94
fostă str. Leovei 94, colţ cu str. Cuza Vodă

DOCTOR
BUDESCU VLADIMIR
Boli venerice, sifilis şi interne
Consultaţii: orele 12-2 şi 6-8 p. m.
CHIŞINĂU
Strada Iaşilor No. 36

DOCTOR
Ioan Cruşoveanu
BOLI INTERNE, FEMEI, VENERICE, SIFILIS
Consultaţii: 7—9 şi 1—8 p. m.
CHIŞINĂU
Str. Ştefan cel Mare No. 128
(568)

„GEAMUL BASARABEAN"
I. BUGULESCU
Telefon 78 — Chişinău — I. G. Duca 36
Aprovizionându-se direct din fabrici, vă oferă cu preţurile cele mai eftine ce desfid orice concurenţă: **Articole de menaj, Porţelanuri, Sticlărie, Săpun de rufe şi toaletă, Vopsele** *de provenienţă germană şi* **Geamuri** *de orice dimensiune şi grosime putând livra orice cantităţi.* (605)

DUMITRU UDRIŞTE
FABRICA de VAR—GHIDIGHICI
Deschizându-se cu începere dela 1 Iulie 1942, furnizează clienţelei sale orice cantităţi de VAR de cea mai bună calitate cu en-gros şi en-detail.
Distribuţia se face atât la sediul fabricei lângă staţia Ghidighici cât şi la Depozitul din CHIŞINAU, STR. CAROL SCHMIDT, 36. (723)

ATENŢIUNE
CEASORNICARIA „LA CRUCEA DE AUR"
Strada Mareşal Badoglio 81, colţ Ştefan cel Mare, Chişinău
CUMPARA BIJUTERII UZATE, PIETRE VERITABILE, CEASURI DE AUR UZATE, etc., etc.
Proprietar COSTICA GIUROIU

IAŞI, casă de vânzare, curte 1.000 m. p., instalaţie apă şi electrică. 440.000 lei. Strada Stroici 12 prin Eternitate.
Informaţiuni la d-na Macri, str. V. Conta 13.

CRUCIULIŢE ŞI LANŢURI DIN DUBLE
cum şi
CEASORNICE MARCA „JUNGHANS"
pentru mână şi de buzunar
DEŞTEPTATOARE MARCA „MAUTHE"
se găsesc la
„ASTRA"
Chişinău, str. Regele Carol I. 27, colţ cu str. Ştefan cel Mare

La CHILIA-NOUĂ
STOFE şi GALANTERIE
cu preţuri de reclamă se găsesc la magazinul
A. GRIGOROV
Str. Ştefan cel Mare, 14

La CHILIA-NOUĂ
se mănâncă bine la restaurantul
„REINTREGIREA"
(„TIMOŞCA")
Bufet bine asortat. Ciorbă pescărească

MICA PUBLICITATE

SE CAUTA lucrător bun la bucăţi mari Croitoria Bucureşteană, str. Ştefan cel Mare 87, Chişinău. (861)

DE INCHIRIAT apartament compus din 5 camere cu dependinţe. Chişinău, str. Vasile Alexandri. 24, în curte. Orele 3-5. (896)

CAUT 3 camere, bucătărie, bae, pivniţă, cartier între str. Viilor, Schmit, Brosteanu, Unirei. Oferte la Insp. Arsenescu, str. general Dragalina No. 13, Chişinău (892)

SE VINDE mobilă lux pentru salon, două oglinzi mari (raritate), masă pentru sufragerie, bufet, stare foarte bună. Chişinău, str. N. Rădulescu 54. Doamna Colonel Popa. 881

Citiţi şi răspândiţi „BASARABIA"

Cele din urmă ştiri

Comunicatul oficial german

TRUPELE GERMANE ŞI ROMÂNE

INAINTEAZĂ NĂPRASNIC IN DIRECŢIA MAICOP ŞI CRASNODAR

BERLIN, 7 (Rador). — Dela cartierul general al Fuehrerului inaltul comandament al forţelor armate germane comunică:

In regiunea Caucazului, trupele germane şi române urmăresc inamicul in direcţia Krasnodar, pe o căldură arzătoare şi cu sforţări extraordinare din partea infanteriei in marş.

Oraşul Timocevskaia, situat la o incrucişare de linii ferate a fost ocupat.

Trupe rapide, inaintând dela capetele de pod de pe fluvul Kuban, au ajuns la 50 de km. nord-est de Maikop. Mai departe spre răsărit, grosul unei divizii sovietice a fost nimicit cu prilejul unei incercări de străpungere.

Atacuri aeriene de zi şi de noapte au fost date impotriva mişcărilor de transporturi şi instalaţiilor de cale ferată ale Sovietelor de pe coasta Mării Negre, de pe povârnişurile nordice ale Caucazului şi din cotul inferior al fluviului Volga.

La nord de râul Sal, formaţiuni germane şi române se află in luptă cu forţe inamice proaspăt aduse. Numai in acest loc, cu prilejul respingerii unor contraatacuri, o divizie blindată a nimicit eri 51 tancuri grele inamice.

In marele cot al Donului, inamicul a repetat atacurile sale zadarnice.

In sectorul Rjev, Sovietele au continuat disperatele lor atacuri de uşurare. In grelele lupte de apărare, puternice forţe aerene de atac şi de bombardament in picaj, cum şi unităţi ale artileriei antiaeriene, au adus unităţilor armatei terestre o uşurare efectivă. Inamicul a suferit pierderi grele de oameni şi material.

In golful Finlandei, un vas de pază sovietic a fost scufundat, iar alte patru vase de pază şi un vas căutător de mine au fost avariate in regiunea maritimă dela Laransaari.

In extremul nord, aviaţia a bombardat cu bombe de calibru greu taberele de trupe sovietice din Peninsula Pescarilor, cum şi poziţiile de artilerie dela sud-vest de Murmansk.

Pe ziua de ieri au fost doborite, in lupte aeriene şi prin tirul artileriei antiaeriene, 138 avioane inamice. Lipsesc 8 dintre avioanele noastre.

In cursul zilei de ieri, câteva avioane britanice au făcut sboruri de hărţuire la mare inălţime pe deasupra Germaniei de vest şi de sud-vest. In cursul nopţii trecute, aviaţia britanică a atacat din nou cartierele de locuinţe ale mai multor oraşe din ţinutul industrial al Renaniei şi Westfaliei. Populaţia civilă a avut pierderi. De pe urma bombelor explosive şi incendiare s'au produs pagube materiale şi stricăciuni la clădiri.

Dintre bombardierele care luau parte la atac, 7 au fost doborite de vânătorii noştri de noapte.

In lupta contra Marei Britanii, aviaţia a bombardat ieri in cursul zilei, cu bombe de calibru greu, instalaţii de războiu importante din sud-vestul Angliei. In noaptea de 6 spre 7 August au fost atacate instalaţii de porturi şi de armament in Anglia de est şi pe coasta de est a Scoţiei. Au fost observate mai multe incendii mari. Toate avioanele noastre s'au inapoiat la bazele lor.

Catastrofala situaţie a Leningradului

BERLIN, 7. (Rador). — Situaţia dela Leningrad este catastrofală. Aceasta reese din declaraţiile făcute de prizonieri şi dezertori.

Cuvintele sunt prea slabe pentru a descrie aspectul acestui oraş mort.

„Ceeace ieri ne apărea incă drept ingrozitor, astăzi este intrecut cu mult, — a declarat sergentul sovietic Ivan Slapacov, care a dezertat in liniile germane in ultimele zile, intr'o stare de completă extenuare.

Oamenii se mişcă cu greu pe străzi. Deabia dacă se mai pot ţine pe picioare.

Nimeni nu poate lucra mai mult de două ore pe zi.

Nu mai există pisici, şoareci şi câini. Au fost toţi mâncaţi de multă vreme. Carnea omenească, care in timpul iernii nu putea fi obţinută decât pe sub ascuns, poate fi acum cumpărată in mod oficial.

Aprovizionarea Leningradului, a spus in incheere sergentul, este una din marele griji ale bolşevicilor, care sunt singuri responsabili de moartea acestui oraş cu 2 milioane de locuitori".

Intreruperea liniei ferate Rostov-Krasnodor

BERLIN, 7. (Rador). — Corespondentul agenţiei „Rador" transmite:

Prin cucerirea oraşului Timocevskaia a fost intreruptă o linie de cale ferată foarte importantă intre Rostov şi Krasnodar.

Deoarece in acelaşi timp trupele rapide germane au trecut şi peste Don, liniile de comunicaţie principale dintre diferitele corpuri de armată sovietice din Caucazul de nord au fost intrerupte.

După cum se spune la Berlin, toată armata de sud a Sovietelor este imprăştiată in sectoare astăzi izolate.

La Berlin se crede, spune o notă oficioasă, că armatele sovietice din această regiune nu vor mai avea pe viitor posibilitatea de a intreprinde mari operaţiuni.

COMUNICAT ITALIAN

ROMA, 7. (Rador). — Comunicatul oficial Nr. 801, dat de cartierul general al forţelor armate italiene, are următorul cuprins:

Acţiuni de recunoaştere şi activitate de artilerie pe frontul egiptean.

Aviaţia Axei a dat atacuri in spatele frontului inamic, lovind tabere şi coloane in marş.

In lupte aeriene, 3 avioane „Curtis" şi un „Hurricane", au fost doborite de aviatorii de vânătoare germani.

Avioane de bombardament italiene şi germane au lovit instalaţii şi aparate aflate pe sol pe aerodromurile Micabba şi Veneţia.

Forţele germane şi aliate continuă inaintarea in toate sectoarele dintre Marea Caspică şi de Azov

BERLIN, 7 (Rador). — Cu privire la luptele depe frontul de răsărit, inaltul comandament al forţeolr armate germane ne face cunoscut că trupele germane şi aliate işi continuă inaintarea energică in toate sectoarele ţinutului dintre Marea Azovică şi Marea Caspică.

In partea de nord a marelui cot al Donului, trupele Germane şi italiene au curăţit zona de luptă de resturile de bolşevici imprăştiaţi şi au spulberat complet forţele inamice care trecuseră Donul in apropiere de Serafimovici.

La nord de Voronej, avioanele Stuka au atacat poziţiile blindat ale unor trupe ce se pregăteau de atac, iar bolşevicii au suferit pierderi grele depe urma numeroaselor lovituri in plin.

La est de Rjev, inversunate lupte defensive sunt in curs. La nord de Rjev, bolşevicii au dat, cu tancuri şi infanterie, 5 atacuri consecutive contra unui punct de sprijin german, dar toate aceste atacuri au fost respinse. Cu acest prilej inamicul a avut mari pierderi sângeroase, pierzând şi 28 tancuri.

ZDROBITOAREA IMPRESIE LA MOSCOVA, LONDRA ŞI NEW-YORK FAŢĂ DE VIJELIOASA INAINTARE GERMANĂ SPRE MAIKOP

Germania nu admite decât capitularea totală a armatei roşii. — Cercurile militare sovietice pregătesc o revoluţie in U. R. S. S.

(Prin telefon dela corespondentul nostru din Berlin)

BERLIN, 8. — In spaţiul caucazian, operaţiunile germane progresează — conform celor mai noui ştiri — cu succese repezi şi in direcţii diferite. Cucerirea oraşului Timosevskaja, la Est de Marea de Azov, precum şi inaintarea in direcţia centrului petrolifer Maikop indică drumul acestor uccese.

Ultimele ştiri dovedesc că oraşul Maikop a decăzut din rolul său de centru de aprovizionare cu petrol pentru sovietici. La Maikop se câştigau 3,7 mil. t. petrol sau 7,8 la sută din producţia totală sovietică. Inaintarea spre Maikop trebuie să fi produs nu numai la Moscova, dar şi la Londra şi New-York o impresie sdrobitoare. Germanii au depăşit calea ferată Jeisk-Tihoreţk pe o lungime de 80 km.

Contra-atacurile sovietice in spaţiul din cotul Donului s'au prăbuşit din nou cu pierderi grele pentru inamic. Ştiri din Londra inregistrează cu ingrijorare faptul că situaţia sovietelor in sectorul Stalingrad s'a inrăutăţit mult in ultimele zile. La contraatacurile lor bolşevicii au intrebuinţat masse mari de aviaţie. Dar numai intre 3—6 August ei au pierdut 442 de avioane, pe când germanii numai 27. Aceste pierderi grele sovietice, dovedesc că bolşevicii nu mai au piloţi bine instruiţi, şi sunt aşa dar victime uşoare pentru pricepuţii aviatori germani.

GERMANIA NU ADMITE DECAT O CAPITULARE TOTALA

Purtătorul de cuvânt al armatei japoneze, in urma situaţiei disperate a Uniunii Sovietice, şi-a exprimat părerea că Rusia bolşevică s'ar vedea intr'o bună zi silită să se obişnuiască cu gândul de a incheia pace.

Dar şi câteva ziare neutre comunică din Londra că acolo domneşte teama faţă de primejdia unei păci separate pe care ar incheia-o sovieticii cu adversarii lor. Alte ştiri neutre inregistrează svonul că cercurile militare sovietice pregătesc o revoluţie. Berlinul nu atribue insă o insemnătate deosebită acestor ştiri, căci acum mai mult ca oricând vorbesc armele şi ţinta finală nu poate fi decât victoria desăvârşită a aliaţilor impotriva bolşevismului.

Niciodată germanii, impreună cu aliaţii lor, nu ar admite tratative de pace inainte de totala capitulare a forţelor bolşevice.

D. NUMAN MENEMENCIOGLU VA FI NUMIT MINISTRU DE EXTERNE AL TURCIEI

ISTANBUL, 7. (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB., transmite:

Ziarele turceşti de astăzi anunţă că probabilă numirea d-lui Numan Menemencioglu, actualul secretar general al ministerului de externe in postul de ministru titular al afacerilor străine.

MAREŞALUL PETAIN A PRIMIT PE D. LAVAL ŞI PE GENERALUL DENZ

VICHY, 7 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

D. Laval, preşedintele consiliului de miniştri, a fost primit Vineri in audienţă de mareşalul Petain, după ce avusese in prealabil o lungă conferinţă cu colaboratorii săi imediaţi.

Mai târziu, şeful guvernului a primit in audienţă pe generalul Denz, fost comandant al forţelor armate franceze din Siria.

NOUI SUCCESE ALE TRUPELOR GERMANE ŞI ROMÂNE INTRE DON ŞI SAL

BERLIN, 7 (Rador). — Din isvor militar se anunţă că trupele germane şi române realizează noui progrese in atacurile pe care le dau intre Don şi Sal, respingând contra-atacurile inamicului.

O divizie blindată germană a nimicit aici, in ziua de 6 August, 51 de tancuri inamice.

MANIFESTE ANTI-STALINISTE LANSATE DIN AVIOANE ASUPRA ORAŞELOR

Comunicatul radio-emiţătorului clandestin sovietic „Pentru Rusia"

HELSINKI, 8 August. — Incercările autorităţilor sovietice de a evacua populaţia din localităţile Buturlinovca şi Borioglebsk aflate in faţa frontului au dat greş. Ele au intâmpinat din partea populaţiei o indârjire crâncenă.

Mulţi muncitori şi specialişti, care cei dintâi cădeau in prevederile evacuării, au dispărut fără urmă. Autorităţile au desfăşurat o adevărată vânătoare de oameni, prin razii foarte severe, aceasta pentru a da impresia că evacuarea nu s'a prăbuşit.

Svonurile despre prăbuşirea frontului de la Sud au produs o impresie penibilă asupra locuitorilor din bazinul Kuznetki. In oraş, cu această ocazie s'au produs mari dezordini. Au fost ucişi 3 stahanovişti. Şi ca in mai toate oraşele Rusiei Sovietice, au apărut imediat şi manifestele partizanilor anti-stalinişti prin cari se indemna populaţia ca să păşească la luptă hotărîtă impotriva celor care mai continuă să asuprească poporul.

Acelaş lucru s'a intâmplat in oraşul Murmansk, unde după un violent bombardament al aviaţiei germane, odată cu izbucnirea incendiilor in cartierul cisternelor cu petrol, au apărut pe stradă şi manifestele care sunt un adevărat coşmar pentru agenţii miliţiei bolşevice.

In apropiere de gara Privoljscaia un detaşament de partizani anti-stalinişti, format in majoritate din soldaţii regimentulu 201 infanterie, a izbutit să distrugă aproape un regiment dintr'o divizie ce luptă pe frontul dela Volsk.

In dimineaţa zilei de 26 Iulie, in oraşul Tambov la colţul străzilor Comunală cu Sovietică a fost grav rănit procurorul N. K. D.-ist, *Gherşun*. Transportat imediat la spital, numitul a murit in chinuri groaznice.

După cercetări s'a constatat că a fost asasinat de un partizan anti-stalinist. In aceeaşi zi, in apropierea gării din Tambov s'a produs o puternică explozie in urma căreia a izbucnit un mare incendiu. Au ars 7 cisterne conţinând benzină pentru aviaţie. Tot in aceeaşi zi in oraş au circulat svonuri că un detaşament de partizani anti-stalinişti s'ar afla la 20 Km. de oraş şi că in zori de zi va lua oraşul cu asalt.

Această ştire a produs o foarte puternică impresie in rândul populaţiei, gata să dea tot concursul pentru reuşita atacului.

TRUPE AMERICANE pe frontul El Alamein

ROMA, 7 August (tp.). — Radio New-York anunţă că pentru prima oară trupe nord-americane au ocupat poziţii pe frontul El Alamein. Ar fi vorba de forţe blindate.

Trupele Axei au avut suficiente ocazii să facă cunoştinţă cu tancurile nord-americane insă nu au intâlnit până acuma niciun echipaj de car blindat nord-american.

TRANSPORTURILE SOVIETICE DIN REGIUNEA STALINGRAD AU FOST INTRERUPTE

Lupte inverşunate intre avangărzile germane şi rezervele sovietice dintre Don şi Sal

BERLIN, 8. (Rador). — Inaltul comandament al forţelor armate germane semnalează, cu privire la luptele care au avut loc la 6 August, pe frontul de est, in urmărirea bolşevicilor bătuţi la est de Marea de Azov, că trupele germane şi române au repurtat remarcabile succese, in cursul zilei de Joi.

Cu toată căldura inăbuşitoare, aceste trupe au mai inaintat incă 50 km, atingând importantul centru Timoşevskaia.

Plecând dela capetele de pod de pe Kuban, trupele germane au urmărit pe inamic in direcţia Maikop-ului. Aviaţia germană a bombardat cu succes transporturile inamice pe căile ferate şi drumurile dela nordul Caucazului.

Intre Donul inferior şi Sal, s'au dat lupte inverşunate intre avangărzile germane şi rezervele bolşevice, adunate in pripă. Sovietele au suferit grele pierderi in oameni, materiale şi care blindate.

Aviaţia germană a intrerupt transporturile de aprovizionare a inamicului pe căile ferate din regiunea Stalingrad.

In marele cot al Donului luptele până la 6 August, nu au fost decât de o importanţă secundară.

La sud de Voronej, avioane de vânătoare germane au atacat cu succes o formaţiune mixtă inamică, care incercase să bombardeze un aerodrom german. Cu acest prilej, au fost doborite 20 de avioane bolşevice. Nici un avion german nu a fost pierdut.

In diferitele sectoare din regiunea de sud a frontului, bolşevicii au pierdut in total 81 de aparate.

In regiunea Rjev, unde luptele defensive sunt continuate cu inverşunare, trupele germane au distrus intr'un singur loc 20 de tancuri atacatoare sovietice. Aviaţia germană a sprijinit cu succes luptele terestre. Ea a nimicit sau a avariat cu bombe un număr de 80 de care blindate şi mai mult de 250 de vehicule motorizate.

In sectorul mijlociu al frontului, 23 de avioane bolşevice au fost doborite de avioane de vânătoare şi de artileria anti-aeriană.

La sud de lacul Ilmen, un mic grup inamic a fost incercuit şi nimicit, in urma unui atac local german.

Pe frontul Volchov, atacuri locale au servit la rectificarea poziţiilor. Avioane de luptă au intrerupt aprovizionarea inamicului, distrugând o mare gară.

PARLAMENTUL BRITANIC ALARMAT DE GRAVA SITUAŢIE A ARMATELOR LUI TIMOŞCENKO

STOCKHOLM, 7 (Rador). — Corespondentul Agenţiei STEFANI transmite:

Corespondentul din Londra al lui „Afton Tidningen" sublinizză că Parlamentul britanic a luat vacanţă intr'o atmosferă de vie nelinişte, ce se datoreşte crizei hinduse şi situaţiei tot mai critice in care se află armatele Mareşalului Timoşenco.

„Times" a publicat Vineri dimineaţă o telegramă a trimisului său special pe frontul răsăritean, având următorul conţinut:

„La sud de Stalingrad, armata sovietică a fost nevoită să se retragă din nou. Oraşul insuş este in pericol. Ruşii au contraatacat in mai multe rânduri dar sforţările lor au rămas zadarnice şi nu au isbutit să oprească inaintarea adversarului nici să-l impiedice să primească noi intărituri".

Expertul militar al lui „Daily Express" işi pune intrebarea plină de ingrijorare: „De ce oare Timoşenco nu reacţionează?"

PENINSULA TAMAN PE CALE DE A FI IZOLATĂ

O spărtură de 100 km. in frontul sovietic

Trupele germane se indreaptă spre coasta Mării Negre

GENOVA, 7 (EP). — Intr'o ştire difuzată de agentura americană din Londra se zice, că germanii ar fi făcut o spărtură in liniile sovietice lungă de 180 km, şi se pare, că in momentul de faţă ei avansează in spre coasta Mării Negre, cu intenţia de a izola penisula Taman şi baza navală Noworossisk. De altfel, la Londra, lumea este ingrijorată de soarta oraşului Stalingrad.

Tipografia Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice „DACIA TRAIANA", Bucureşti Str. Sărindar 5-7-9 — inmatriculată sub Nr. 158/942 la Reg. Oficiului Comerţului Bucureşti. Tipărită la 8 August 1942